

Consilia Seu Responsa Juris

Schmalzgrueber, Franz

Augusta Vindelicorum & Ratisbonae, MDCCXL

Cons. XXVII. Distributionum. Varia resolvuntur Dubia circa Residentiam,
Præsentiam in Choro, ac Distributiones quotidianas lucrandas, vel
augendas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72304](#)

so dictitenden Bestrafung sein des Müllers habendes Vermögen, und Kinder zu bedenken, und auf so sich äusserende Proportion dise einzurichten. Sollten die begehrte 300. Et. in solch Ansehen etwas zu vilscheinen, kunte dise Quantität moderiret, oder gar auf die pactiuste usuras reduciret

werden, massen der Verlust seiner Seithen schon groß genug, wann selber dise an gnädige Herrschaft erlegen, und eines so merklichen Quanti loco multæ entrathen müste. Und dieses ist, was Rechtes zu seyn erachte mithin anderer mehrer begründeter Meynung nichts benennend.

CONSILIIUM XXVII.

Circa Residentiam, Distributiones quotidianas &c. in Ecclesia Collegiata.

SUMMARIUM.

1. seqq. *Facti species.*
4. *Quaestiones discutienda.*
5. 9. *Opponuntur & rejiciuntur rationes dubitandi.*
6. *Etiam Decani Collegiatarum possunt abesse per 3. menses.*
7. *Abesse per trimestre volentes non debent petere licentiam.*
8. *Si peculiare statutum obster trimestri absentia, absens tamen non potest privari fructibus.*
10. *Juramentum intelligi debet secundum limites materia subjecta.*
11. *Juramentum impleri debet in forma specifica, quando praestitum est in favorem tertii.*
12. *Infirmi absentes gaudent distributionibus quotidianis :*
 - 13. *Item absentes ob utilitatem Ecclesia.*
 - 14. *Qui potest abesse à choro, potest etiam sub Horis celebrare missam.*
 - 15. seqq. *Canonicus, qui est Consiliarius Ecclesiasticus Episcopi, potest sub Horis legere missam, ut dein possit interesse Consilio.*
 - 22. 23. *Feras à jure communis statutas non potest remittere iudex inferior.*
 - 24. *Pena per statuta particularia ab Episcopo confirmata imposita possunt remitti ab Episcopo, non ab inferiore.*
 - 25. *Multa non debetur ante sententiam.*
 - 26. *Negligens exigere multas non debet argui de dolo.*
 - 27. *Pro neglecta exactione multarum non est facienda restitutio ante sententiam.*
 - 28. seq. *Potest Episcopus ex justa causa dare licentiam, ut adjint Canonicum ultra tres mens.*
 - 30. seqq. *De jure communiter tenentur Canonici interesse omnibus Horis.*
 - 33. seq. *Attendenda consuetudines Ecclesiarum.*
35. *Abrogari per consuetudinem potest lex prohibens contraviam consuetudinem.*
36. *In Germania non viget rigor juris, quod obligat Canonicos ad präsentiam in omnibus Horis.*
37. 38. *Qui non intereat divinis Officiis, pro absente habetur.*
39. *Ad lucrando fructus grossos plerumque non opus est interesse omnibus Horis.*
40. *Ad lucrandas distributiones quotidianas requiritur, ut quis intersit Horis respondentibus.*
41. *Tenor statutorum in präsentia casu.*
42. *Qui sub Horis legit sacram, aut legitimè impeditus abest, lucratur fructus grossos.*
43. seqq. *Rationes dubitandi circa distributiones quotidianas.*
48. *Distributiones quotidiana dantur absenti ob infirmitatem :*
49. *Ob corporalem necessitatem :*
50. *Ob Ecclesia utilitatem :*
 - 51. *Item si fructus prabenda sint nimis tenues.*
 - 52. *Spectata consuetudine lucrantur distributiones Canonici, qui psallunt per Vicarios, mode ipsi intersint.*
53. *Qui occupatur in negotiis Ecclesiae Cathedralis, censetur occupari in utilitatem Ecclesiae propria, si haec sit unita cathedrali.*
54. seq. *Consuetudine induci potest, ut ex justa causa absens distributiones percipiat.*
56. *Recensentur statuta in casu præsenti circa distributiones.*
- 57 seqq. *Distributiones per desuetudinem abrogari possunt.*
64. seqq. *Ubi tenues sunt prabenda, possunt alii redditus Ecclesiae pro distributionibus applicari :*
67. seqq. *Vel uniri mensa Capitulari pro supplemento congrua.*

FACTI SPECIES.

Everendissimus Episcopus E. circa annum Christi 1062. fundavit, & dotavit insignem Collegiatam Ecclesiam, quam etiam Cathedrali Ecclesiae associavit, & primariam inter alias Collegias totius Diocesis constituit. Ante saecula abundasse reditibus legitur: hodiernis autem temporibus, ubi rerum ad usum necessariorum omnium magna est caritas, & unâ cum Praeposito, & Decano duodecim Canonici, omnes nobilitate, doctoratu, aut licentia ex Theologia, vel Jure utroque insigniti, actu resident, ipsaque Ecclesia triplici Praebenda gaudet, redditus Praebendales adeo tenues existunt, ut de iis vix 500. florani anni cuiilibet Canonico submiostrari possint, quâ summa pro decore sui statutis utique vivere nequeunt.

2. Extant in dicta Collegiata Ecclesia statuta quædam, quæ An. 1588. à tunc temporis Canonicis Capitularibus, tam in Theologia, quam Jurisprudentia insigniter peritis viris, in meliorem formam disposita, ampliata, & illi ævo magis accommodata, postea eodem anno die 3. Decembris à Reverendissimo Episcopatus administratore autoritate ordinaria confirmata, & ab omnibus DD. Capitularibus unanimi consensu, nullo omnino refragante, agnita, & acceptata fuerunt.

In his statutis plures fit mentio de pingui fundatione, de exactè peragendo, & promovendo cultu Divino, de Praebenda, distributionibus, præsentis, & residentia Canonorum, & interestentia in Choro, Capitulo, & Processionibus per eosdem frequentandis, & additur multa pecunaria, solvenda ab illis, qui officium suum in his non impleverint.

3. In particulari præter alia in his statuitur
1. ut Decanus in aditu dignitatis suæ se corporali juramento obliget ad continuam faciendam residentiam, ad interessendum in Choro Horis Canonicis omnibus & singulis tam nocturnis, quam diurnis, & ad officium Decanatus vel per se, vel si abesse illum contingat, per seniorem, vel alium ex Canonicis diligenter implendum.
2. eidem Decano injungitur, ut diligenter invigilet, an Canonici, & alii Ministri Ecclesiæ officium suum impleant, eosdem, si in aliquo negligentes illos invenerit, aut alios defectus notaverit, moneat, & multet, perseverantes in negligentia, & defectibus suis ad Capitulum referat.
3. ordinatur, ut cuiilibet Canonico præter tredecim hebdomadas, si quandoque necessi-

tas postulaverit, quatuor noctibus, & quinque diebus à civitate, non autem diuini abesse liceat, exceptis valetudinariis, & occupatis à Celsissimo Ordinario in negotiis Diocesis, quibus necessarium tempus indulgendum.
4. certæ distributiones assignantur, percipiendæ ab iis, qui Horis Canonicis in Choro, Missâ Conventuali, & Capitulo interfuerint: & adiutur, quinam, & quando ad eas percipiendas sus habeant.
5. certæ poenæ pecuniariaz statuuntur, quas incurvant ii, qui obligationi suæ non satisfecerint, presertim verò, ut qui temere ultra præsumtum 13. hebdomadarum tempus absuerit, omnes illius anni fructus amittat, & pro omnino absente, & non residente reputetur, neque ad residendum admittatur, nisi quod ex fructibus illius anni jam percepit, restituat, vel saltem permittat, ut de portione, quæ in futurum ad ipsum spectat, subducatur tantudem, quantum antea male percepit.

Occasione istorum, & aliorum, in predictis statutis contentorum, varia oririuntur dubia: & immo quidem, an Decanus, non obstante juramento, quo se, ut num. præc. dictum est, ad continuam residentiam obligat, æquè ac alii Canonici, tutâ conscientiâ gaudere possit trimestriabsentiâ, per Trid.

sess. 24. c. 12. de reform.
indultâ? 2. an idem Decanus, ultra dictum trimestre, urgente corporali necessitate, vel utilitate Ecclesiæ propriæ, aut Episcopatus, seu Consilii Ecclesiastici (cujus membrum est hodiernus Decanus) abesse, nec non sub Laudibus, Horis minoribus, aut Missâ Conventuali pro sua devotione celebrare possit? 3. an memratus Decanus, uti hactenus, ita & impotestrum abstinerere possit ab exactione multatarum, quas statutorum transgressores juxta eadem statuta debent pendere, & custodia vi statutorum sibi vindicat? 4. an indulto, quo dicta statuta ultra trimestre quinque dies, & quatuor noctes absentie concedunt Canonicis, adhuc locus sit post receptum in hac Ecclesia Concilium Trid. s. an dicti Canonici, extra tres menses absentiæ, toto reliquo tempore teneantur omnibus Horis interesse, i. e. Matutino, Horis minoribus, cum Missâ Conventuali, & Vesperis, quæ, ut in Ecclesia Cathedrali, temporibus interpolatis cantari solent? 6. si ad præcedens quæsumum responsio sit negativa, quoties de die Chorum frequentare debeant, ut suæ obligationi satisfaciant? 7. an iidem Canonici pro præsentibus in Choro haberi debeant, & tam fructus grossos, quam distributiones præsentibus dari solitas lucentur, si extra trimestre pro sua commoditate, vel alia legali necessitate, aut præviso negotio sub Matutino, Horis minoribus, vel Missâ Con-

Conventuali Missam privatam celebrent, ex privata devotione confessiones fidelium audiant, vel omnino absint occupati vocatione Diaecesis, aut in alio negotio à Capitulo, vel ab ipso Celsissimo Fundatore, & Episcopo sibi commisso? 8. cùm sèpius allegata statuta sèpe sèpius mentionem faciant distributionum quotidianarum, diebus Dominicis, & Festis inter Capitulares dividisi solitarum, ea verò, forsitan occasione invasionis Suecicæ, in desuetudinem abierint, an ulterius dissimulari valeant. Et si negarè 9. an non, stante preventu præbendalium tenuitate suprà dicta, possint aliquæ pecuniaæ ex redditibus Ecclesiæ alias satis pinguis pro hujusmodi distributionibus quotidianis applicari? 10. utrum non pro supplemento Congruæ, Curiaæ, prædia rustica, aut alia similia bona immobilia, ex separato Collegiatæ Ecclesiæ thefauo, per singularem Capitularium industriam, & vigilantiam comparso, noviter coempta, & deinceps coemenda, corpori, seu mensæ Capitulari tutâ conscientiâ uniri, & exinde obvenientes annui Canones, laudemia &c. ad instar claustralium olim honorum, æquis portiobus distribui valeant?

QUÆSTIO I.

An Decanus, qui se ad continuam Residentiam juramento obligat, per trimestre abesse possit?

5. **V**idetur tenenda negativa ex triplici capite. 1. quia Decanus curam, & jurisdictionem habet, quâ absens fungi non satis potest. 2. Decanus Cathedralis, & Collegiatæ Ecclesiæ in effectu est Archipresbyter. hic autem,

ut ex o. ut Archipresbyter 1. de Officio. Archipresbyt. patet,

tenetur assidue in Ecclesia stare. 3. Decanus in Ecclesia Collegiata quæstionis, dum adit Decanatum, juramento se obligat ad continuo residendum: & sic quodammodo renuntiare videtur favori trimestris absentie,

per Trid. sess. 24. c. 12. de reform.

alias concessio Canonici, & dignitatibus.

Verum, his non obstantibus, dicendum, quod Decanus dicta Ecclesiæ Collegiatæ, seclusa speciali Ecclesiæ consuetudine, vel statuto, favore Tridentini quo ad trimestrem absentiam indulto gaudeat, non secus, ac alii Canonici gaudent. Patet ex Trid. l. cit. Verba illius sunt: *Praeterea obtinentibus in eisdem Cathedralibus, aut Collegiatis Ecclesiis Dignitates, Canonici, Prabendas, aut Portiones, non liceat vigore cuiuslibet statuti aut consuetudinis ultra tres menses ex eisdem Ecclesiis quolibet anno abesse, salvis R. P. Schmalzgrueber Consilia.*

nihilominus earum Ecclesiæ Constitutionibus, qua longius servitii tempus requirunt: ubi Tridentinum favorem trimestris absentiae generaliter concedit obtinentibus Canoniciatus, & dignitates in Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis, & Decanatum, ac similia officia, administrationem, vel jurisdictionem habentia, non excludit: quod utique fecisset, si excepta illa voluisse, nemcum foret ejus Decretum. ergo etiam hujusmodi officiis fulgentes favore hoc gaudent ex regula generali, quod generice constitutum intelligi debeat de quavis specie contenta sub genere, nisi probetur exceptio à genere. hæc autem exceptio, ut ex responsione ad rationes dubitandi patebit, non probatur: imò probatur oppositum; nam,

ut apud Garc. p. 3. de benef. c. 2. n.
181. declaravit S. Congreg. Con-

cil.

laudatum Concilium c. 12. cit. loquitur de utriusque dignitatibus, tam de iis, quæ præminentiam solum sine jurisdictione habent, quam de illis, quæ jurisdictionem etiam obtinent. ergo &c.

Neque ita abesse per trimestre voluntibus necessarium est, ut vel causam allegent absentia fœcæ, vel licentiam ab Episcopo petant; quia etiam sine causa licet sic abesse possunt, & tamen fructus integros totius anni percipere. Ratio est, quia habent permissionem legis per Trid. latæ, quod ideo permittit istam absentiam trium mensium, ut Præbendati possint capere aliquam recreationem à labore, ne nimis durat residentia.

Zerola prax. Episcop. p. 1. V. privatio §.
2. dub. 4. Garc. de benef. c. 2. cit. n. 315.
Franc. Leo thefaur. for. Eccl. p. 3. c. 2.
n. 21. Barbos. de Canon. & dignit. c.
20. n. 3. & 4.

Solum ergo in casu præsenti, si Decanus favore hoc Tridentini gaudere velit, necesse erit, ut dum ipse abest, vices suas in Choro, & Capitulo committat seniori, vel alii cuidam Canonico; nam ad hoc vi juramentis obligat, ut pater ex formula juramenti, ibi: *Me absente, Officium Decanatus persoñorem, seu alium ex Canonicis complebo.*

Dixi autem, seclusa speciali Ecclesiæ consuetudine, vel statuto; nam si talis consuetudo, vel statutum extet (quod tamen, cùm quæstio facta sit, probari debet) quo obligetur Decanus, vel alius ad residendum perpetuò, ita, ut nec per trimestre abesse possit, observanda illa est. Noto tamen, per hoc ob ejusmodi absentiam non posse ita absentem privari fructibus, nisi id ipsum statuto illo decretum, vel consuetudine introductum sit. Et ratio est, quia ejusmodi consuetudines, & statuta, cùm favorem per jus commune indultum tollant, odiosa sunt, & ita explicanda, ac intelligenda,

(Pp 2)

7.

8.

genda, ut, quantum verborum proprietas patitur, quam minime noceant obligatis. Minus autem nocebit hoc statutum, si ita explicetur, quod obligationem quidem inducat residendi perpetuo, non autem pœnam privationis fructuum, & si ita explicetur, adhuc sicut in proprietate verborum, ergo &c. Idem dicendum, si quis se obligasset ad perpetuum residendum, vel ex fundatione, seu fundatorum voluntate plus temporis, aut etiam perpetua, non interrupta residencia requireretur.

9.
Responde-
tur ad ra-
tiones du-
bitandi.

Ad rationes dubitandi facilis est respon-
sio. **Ad 1.** non minus ratione curæ ad per-
petuam residentiam obligatur Episcopus,
& Parochus, & tamen prior per trimestre,
posterior per bimestre, saltem cum licentia
Episcopi, abesse potest. **Ad 2.** obligatio
Residentiæ assiduæ per jus commune imposita, in Decanatu non est specialis; nam,
ut notat Azor p. 2. l. 7. c. 3. q. 1.
exploratum est, habentes etiam alias dignitates, administrationes, & officia, quales sunt Præpositi, Personatus, Archidiaconi, Thesaurarii, Præcentores &c. ad commorandum assiduò in suis Ecclesiis communijure compelluntur

c. adhac. 13. de Prabend.

& tamen satisfaciunt, si non absit ultra tres menses; quia parum pro nihilo reputatur. In nostro casu licentiam abessendi aliquando sati luculenter innuit formula juramenti, à Decano novo præstandi, dum jurat, se, quando contigerit ipsum abesse Officium Decanatus impleturum per senorem, vel alium ex Canonis; frustra enim concederetur ipsi licentia administrandi officium per alium, si perpetuo, & absque ulla remissione deberet residere in Ecclesia, & omnibus horis quotidie in persona sua interesse. **Ad 3.** obligatio illa ad terminos juris communis est reducenda; neque enim in susceptione officii sui præsumitur aliquis se obligare plus, quam ad hoc, quod ita velit fungo officio suo, prout jus ab ipso postulat. non autem postulat jus à Decano, ut nunquam absit, cum favorem hunc Tridentinum l. cit. indulget omnibus.

Hinc ad quæstionem, an is, qui juravit, quod continuò in Ecclesia sua residere velit, si postea ex aliqua de causis excusantibus se absent, incurrat perjurium,

*cum Alagona, Wagnereck, & aliis
in c. ex parte 13. de Cler. non resid. ego
ad eundem tit. n. 73.*

respondi negative; quia pro residente haberibet, ut constat ex c. cit. Consentiant

*Abb. in c. ex parte cit. Pirh. tit. eod. n.
44. Reiffenstuel. ibid. n. 17.*

Ratio est, quia juramentum, præstitum circa materiam juris communis, intelligi debet secundum limites materiae subjectæ, ita, ut ad plus non obliget, quam jus requirat. Atqui jus commune non requirit re-

sidentiam ita strictè, quin ob plures causas Beneficiarius abesse possit. Ex quo sequitur 1. licet Præpositus à principio recepta Præposituræ juraverit continuò residere, ipsum tamen pro servitiis sua Ecclesiæ, si ve pro juribus, & rationibus ipsius Præposituræ prosequendis licet se absentare, ac sine fraude ita se absentando, perjurium non incurre, cum ipsum jus commune permittat Clericis abesse ob evidenter Ecclesiæ sua utilitatem

c. un. de Cler. non resid. in 6.

2. similiter licet abest Canonicus occupatus in servitio Episcopi, haud obstante ju-

ramento de residendo

c. ad audienciam 5. de Cler. non resid.

3. idem dicendum de Beneficiariis absentiis ex causa infirmitatis *c. un. cit.*

Neque obstat *c. ad nostram 7. dejurej. ubi II.* dicitur, quod juramentum impleri debeat in forma specifica, & non in casu factotanum; nam hoc intelligendum est, quando juramentum præstitum est in favorem tertii, & hic pateretur detrimentum, si non impletetur in forma specifica. In casu nostro, licet ita absens præsentia facta duntaxat sit, non tamen præsumitur cedere in detrimentum Ecclesiæ ipsa absentia; quia supponitur licita ex ipsius juris permissione.

Pirhing. *ad tit. de Cler. non resid. n.
46.*

QUÆSTIO II.

An Decanus ob legitimum im-
pedimentum celebrare posse sub Horis Ca-
nonicis?

Certum est, quod etiam Decanus non minus, ac alii Canonici, ex causa in-Suppo-
firmitatis, si ea talis sit, ut commodè in-
teresse Horis non possit, abesse à Choro
valeat, & tamen distributiones quotidiana-
nas lucrari; hoc enim absque discrimine in-
ter Canonicos, & dignitates permittitur
de jure communi

c. un. de Cler. non resid. in 6.
& aptè concedunt statuta hujus Ecclesiæ Collegiatæ fol. 57. & 58. ubi s. denen Va-
letudinarii. hæc verba ponuntur: denen
Valetudinarii solle auch über angezogene
13. Wochen zu Erholung ihrer Gesund-
heit, solang es die Notdurft erfordert,
auf ihr Ansuchen genügsame Zeit auszu-
bleiben mit abgeschlagen, sie aber dagegen
ihr ehebaffte Töch, und Ursach ihres
Ausbleibens alle Monath unà cum testimo-
niis alicuius probati medici einem Capitul an-
zumelden schuldig seyn. Neque hoc fa-
vore, quo communiter gaudent Canonici,
privari Decanus debet, licet hic arctius
ad residentiam, quam illi, obligetur; nam
etiam Parochi ob infirmitatem corporis,

si in loco Ecclesiae suæ Parochialis defectu medicorum, & medicinarum curari non possit, ab Ordinario dari potest dilatio trium, aut quatuor mensium, ut in locis vicinioribus maneat sanitatis causâ, ita tamen, ut ab Ordinario in Parochia constituantur Vicarius cum congrua portione ex redditibus Parochialibus.

Barbos. de Offic. Episc. alleg. § 3. n. 91. & habetur can. præsentium 3. caus. 7. q. 1. & c. ad audientiam 15. de Cler. non resid. ibi, Illis exceptis, quos infirmitas excusat.

Pariter ergo etiam Decanus, si ob infirmitatem commode interesse non potest horis Canonicas, abesse ab iis impunè potest, modò per seniorem, vel alium Concanonicorum in ejus absentia expleatur ejus officium.

13. Certum est 2. Decanum non minus, quam alios Canonicos, à Choro abesse posse ob evidentem, & gravem utilitatem Ecclesiae, vel Præbendæ suæ, ita, ut etiam absens distributiones lucretur; hoc enim universaliter conceditur omnibus per c. un. de Cler. non resid. in 5.

Et hinc distributiones, & fructus Præbendæ suæ lucratur, licet Divinis non interfit. 1. si tempore Divini Officii visitat Ecclesiam, jura, & redditus suæ Præbendæ.

Azor p. 2. l. 7. c. 7. q. 10. fin. Barbos. de Canon. & dignit. c. 24. n. 5. 25. & 26. & inc. un. cit. n. 12. Passerini. ibid. n. 112. Leuren. p. 1. for. benef. q. 404. n. 3.

2. si nomine Capituli ex Officio, vel ejus commissione recipit rationes reddituum, & bonorum Ecclesiae.

Pal. tratt. 7. D. 3. p. 9. § 2. n. 6. Barbos. de Can. & dignit. c. 23. n. 12. Leuren. q. 404. cit. n. 7.

3. si abeit, ut defendat jura suæ Ecclesiae, Capituli, Beneficii, ut negotia istorum procuret, lites prosequatur &c.

Covar. l. 3. var. c. 13. n. 8. §. octavd. Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 362. Barbos. de Offic. Episc. alleg. § 3. n. 171. & seqq. Bonacini. de Hor. Can. D. 2. q. 5.

p. 2. §. 3. Passerini. inc. un. cit. n. 114. quia tali modo est Procurator Capituli, de quo S. Congregatio in Saoneñ. 21. Aug. 1604.

censuit, quod, dum pro negotiis Capituli assistit, tanquam præsens reputandus sit, & habere debeat distributiones quotidianas.

14. Certum videtur esse 3. Decanum in iis casibus, in quibus abesse à Choro, & Officiis Divinis omnino potest, etiam sub istis celebrare Missam pro privata sua devotione posse, eo fine, ut reliquo tempore negotiis Ecclesiae suæ ex Officio sibi incumbentibus, vel à Capitulo sibi commissis invigilare possit; quia tunc cessat obligatio assistendi in Choro, igitur, sicut potuisse.

ser tempus illud impendere pro negotiis istiusmodi sibi incumbentibus, ita poterit sub illo tempore celebrare Missam, ut reliquum tempus pro his suis negotiis habeat vacuum. Ubi notanda est communis doctrina, juxta quam Procurator Capituli, pro hujus negotiis tractandis absens, pro præsente reputari, & distributiones quotidiana percipere debet, et si negotia ista expedire potuisset extra tempus Divinorum Officiorum, modò ex Capituli mandato non teneretur negotia ista extra tempus Officiorum Divinorum peragere, quia adhuc videtur abesse ob utilitatem Ecclesiae, & dum tempus Officiorum divinorum pro his negotiis tractandis eligit, jure suo videtur uti.

Bonacini. q. 5. cit. p. 3. Barth. à S. Fausto l. 3. q. 56. & 57. Barbos. de Can. & dignit. c. 24. n. 20. & seqq.

Dubium est, utrum Decanus, vel alius Canonicus in Ecclesia Collegiata, qui est Consiliarius Ecclesiasticus Celsissimi Ordinati, ut dein Consilio Ecclesiastico interesset possit, sub Laudibus, Horis minoribus, aut Missa Conventuali Missam pro devotione sua celebrare possit? Ratio Rationes dubitandi est 1. quia valde controversum dubitandi, est apud DD. utrum Episcopus in suo servitio occupare possit etiam Canonicos Collegiarum Ecclesiarum? ad quam controvèrsiam

15.

Ego ad libr. 3. Decret. tit. 4. n. 54. cum Abb. Gonz. Laym. Pirh. Wiest. tenui negativam, ex ratione, quia ne Decretum Tridentini, quo permittitur Episcopo in servitio suo occupare duos Canonicos, sit correctorium juris communis, referendum est

ad c. de cetero 7. & c. ad audientiam 15. de Cler. non resid.

atqui utrumque istud Capitulum, quando dicunt Canonicos, ex causa obsequii Episcopo præstanti absentes, quoad fructuum perceptionem habendos pro præsentibus, solum loquitur de Cathedralium Ecclesiarum Canonicis. igitur de his solis etiam intelligendum est Tridentinum nec privilegium ipsis concessum, utpote à jure communii exorbitans, ad reliquos Canonicos extendendum, nec Episcopo permittendum, ut istos in obsequio suo occupet, nisi in casu urgentis necessitatis, quando ad tale obsequium ex Cathedralibus Canonicis non potest haberi idoneus, aut communis utilitatis, quod talis Canonicus Collegiate praeter ceteris ad hoc idoneus, & industrius esse censeatur. Neque tali Decano, aut Canonicō patrocinatur, quod revera saltē in Ecclesia sua præsens sit, dum sub his Horis ibi cantatis Missam celebrat; nam

2. Ut notant

Franc. Leo thesaur. for. Eccl. p. 3. c. 2. n. 25. & 26. Barbos. alleg. § 3. n. 134. Passerini. (Pp 3)

16.

Passerin. in c. un. n. 69. & 169. de Cler. non resid. in 6.

Distributiones solus ille percipit, qui Missam tempore, quo Horæ dicuntur, jussu superioris celebrat; hic enim solus, non verò ille, qui tempore, quo cantatur Hora aliqua in Choro, in Ecclesia Missam ex devotione, vel etiam ex obligatione celebrat, dicitur interfuisse illi horæ.

Aloys. Riccius Prax. for. Eccl. decis. 494. edit. 1. alias resol. 385. n. 2. edit. 2. & decis. Cur. Arch. Neapol. 113. p. 4. Steph. Gratian. c. 29. n. 2. Gonzal. ad reg. Cancell. §. 7. præm. n. 180. Bonacini. de Sacram. D. 4. q. ult. p. 7. l. 5. n. 7. & de Hor. Can. D. 3. p. 3. §. 4. Piasc. prax. Epis. p. 2. c. 3. n. 8. pag. 124. Barbos. de Can. & Dignit. c. 25. n. 12. & ita censuit S. Congreg. Concil. in Callien. 29. Jul. 1628. resp. ad 4. ubi expressè declaratur, Canonicos celebrantes, dum Divina officia recitantur, non lucrari distributiones, nisi ad celebrandum compulsi fuerint ab eo, ad quem pertinet. Idem decernitur in Oriolen. 27. Mart. 1632. ad 12. ubi eadem S. Congr. respondit, Canonicos, seu alios Prabendatos tempore, quo divina Officia celebrantur, non lucrari distributiones quotidianas, nec emolumenta, nisi illa hora ad celebrandas missas ab eo, ad quem pertinet, compulsi, aut jussi fuerint.

Quod ipsum

17. 3. Satis clare indicant statuta hujus Ecclesiae §. und dises fol. 47. ibi: Und dises alles, so vom Verdiensten der Präsentien hie oben nach längs vermeldet, solle allein von denen, so eintrwiders in Choro, oder aber herunter vor des Heil. Kreuz: Altar nach Gelegenheit in ihren Stühlen dem Gottesdienst beywohnen, und mit nichts von denen verstanden werden, so ander Orthen in der Kirchen umschweissen; dann dieselbe, wie auch alle die, so ohne ehemalige Ursachen, und genommene Erlaubnung von ihren Stühlen vor Endung des Gottesdienstis weichen, pro absentibus, und dahero der Präsentien unsäglich zu halten seyn sollen: ubi ad hoc, ut Canonicus aliquis pro interessente haberi possit, expressè requiritur præsentia in stallo, dum habentur Divina officia: ex quo sequitur, huic ordinationi non satisfacere cum, qui ex privata devotione, & sine jussu superioris, Divinis officiis durantibus, missam celebrat.

18. Dissolventur. Hæc argumenta non levius sunt ponderis, talia tamen, quæ solutionem inveniant. Ad 1. facilis esset responsio, si sequi velimus sententiam Barbosæ, qui

de can. & dignit. c. 25. n. 8. dicit, veriorem esse opinionem eorum, quæ docet, Episcopum, si velit, posse habere in sui servitium etiam Canonicos Collegiatæ Ecclesiae: pro qua sententia idem Barbos. l. cit. allegat decisionem S.

Congr. Concil. quæ proposito sibi dubio ex parte Archiepiscopi Electoris Coloniensis, an licet pro servitio sua diœcesis assumere duos Canonicos ex qualibet collegiata, sicut licet assumere ex cathedrali, die 9. Sept. 1628. censuit Episcopum posse uti opera duorum Canonorum sive de cathedrali, sive de Collegiata Ecclesia, sed non plus duobus. Sed quidquid de hoc sit, affirmativa pro Canonicis Ecclesiae Collegiatæ quæstionis clare proponitur in ejusdem Ecclesiae statutis fol. 58. princ. ibi: Ingleichem, da unser gnädigster Churfürst und Herr, als Ordinarius, oder ders Successores am Stüfft N. demand aus Mittel unseres Capitul in jetzt- oder ins künftig obliggenden Commissions Sachen, be meldete Stüfft N. betreffend, auf eindeut lang zu gebrauchen gedachte, solle einem solchen, Thro Churfürst Durchl. zu demüchigsten Diensten, und zu Dero Stüfft N. zum besten, auch über oben meldete 13. Wochen, zu solcher Verrichtung geraume Zeit gestattet werden. Quæ verba generalia sunt, ita, ut etiam Decanum comprehendant: consequenter etiam huic talis absentia in obsequio Episcopi, & Diœcesis videtur esse permitta, modo in ejus absentiâ, ut juramentum illius sonat, ipsius officium impleatur per seniorem, vel alium ex Canonicis.

Ad 2dum. Id verum est in casu, ubi contrarium non est introductum per conuentum legitimè præscriptam; nam

ut Cenedol. 1. q. 1. n. 76. Monet. p. 2. de Distrib. q. 11. an. 48. ¶ infertur, & an. 52. Sanctorell. var. resol. 1. q. 7. n. 10. Barbos. de Can. & Dignit. c. 23. n. 16. notant,

valet consuetudo, ut Clerici recedentes à Choro, dum officium Divinum canitur, lucrentur distributiones, si id fieri contingat ad celebrandam missam, excipiendas confessiones, vel ad associandam Eucharistiam. In casu præsenti videtur talis consuetudo fuisse introducta; nam, ut prefertur, DD. Canonicæ paucim consueverunt hactenus, urgente legali aliquo necessitate, aut prævilo negotio dein peragendo sub Matutino, Horis minoribus, aut missa conventionali, etiam Dominicis, & festis, missam privatam celebrare, quam confuerudinem Cellissimum Ordinarius scivit, aut scire potuit, neque improbabit; consequenter accidente legali tempore, completa est consuetudo, juri communi quoad assentiam in choro, & stallo proprio alias debitam derogans.

Ad 3tum. Verba illa statutorum, ut ipsa statuta ibidem indicant, intelligenda sunt de iis, qui sine legitima causa, & accepta licentia ante finem officiorum Divinorum è Choro, & stallo suo recedunt; aut alibi per Ecclesiam hinc inde vagantur; nam hi merito pro absentibus, & non interessentibus haberi, & distributionibus quo-

21.
deciditur
pallio.

quotidianis privari debent, cum non intersint modo, & loco, quo debent. Causam celebrandi missam eo tempore, quo Officium divinum canitur, si reliquum tempus impendendum sit ad expedienda negotia ad Ecclesiae propriæ, vel Dicæcelsis commune bonum tali Canonico commissa, legitimam facit consuetudo hactenus absque contradictione observata; imò communis doctrina, juxta quam, ut num. 14. notavi, gerens negotia Capituli, aut Ecclesiae propria negotia tempore officiorum divinorum expedire potest, licet expedire illa valeret alio sequente tempore, igitur poterit etiam sub Officiis divinis missam pro privata sua devotione dicere, ut reliquum tempus pro negotiis sibi ex officio incumbentibus, aut sibi commissis vacuum habeat.

Quare ad Quæstionem propositam dico, posse Decanum, qui simul est Consiliarius Ecclesiasticus actualis Cellissimi Ordinarii, sub Laudibus, Horis minoribus, aut Missa Conventuali pro sua devozione celebrare Missam privatam, ut dein Consilio Ecclesiastico interesse, aut alia negotia in bonum Ecclesiae propria, aut Dicæcelsis commissa expedire possit, ita tamen, ut, sicut sepius monui, ipso absente à Choro, officium ejus impleatur per alium ex Canonicis. Nam t. ut num. 18. dixi, probabilis est sententia, quod etiam Canonici Collegiata Ecclesiae occupari possint in servitio Episcopi sui, præsertim ubi sic obtinuit consuetudo, modo,

ut P. Wiest. ad tit. de Cleric. non resid. n. 31. advertit,

absentia talis non minuat cultum Divinum, aut necessaria Ecclesiae Ministeria impedit: quod tali casu non fieret; quia officium Decani impleretur per alium ex Canonicis. 2. Absentia ultra 13. hebdomadas, ut ex num. 18. cit. patet, ob servitio Cellissimi Ordinarii Canonicis, hujus Ecclesiae Collegiata per statuta istius Ecclesiae permittitur generaliter. 3. Juxta eadem statuta fol. 42. Canonici ad lucrandas distributiones tantum adesse debent in Choro ad 1. mas Vespertas, Matutinum, & Missam conventualem usque ad elevacionem inclusivè extra Dominicas, & Festa fori de precepto. Igitur licet ceteris Horis non intersint, per hoc nihil amittent. 4. Decanus vi juramento sui interesse quidem debet omnibus, & singulis Horis Canonicis tam nocturnis, quam diurnis, sed cum addita limitatione frequenter, & quantum valit. Igitur vi officiis sui interesse non debet semper, & irremissibiliter, sed aliquando etiam abesse potest, præsertim si causa justa hoc suadear, qualis juxta dicta est, si occupetur in Consilio Ecclesiastico, aut negotiis Dicæcelsis, modò offi-

cium suum, dum ipse abest, impleri per alium ex Canonicis faciat.

QUÆSTIO III.

An Decanus abstinere possit ab exactione multarum?

Puto distingui debere inter poenam jure

22.

communi taxatam, qualis est amissio fructuum ultra tres menses absentibus, & distributionum quotidianarum iis imposta, qui competenti tempore Horis Canonicis, & officiis Divinis in Choro, & stallo suo non assistunt; & inter poenam, quæ ob negligentiam, & alios defectus imposta est jure particulari statutorum cuiusque Ecclesiae, qualis sunt mulæ pecuniarie, quæ per Statuta particularia Ecclesiae impositæ sunt Hebdomadario, cellario, & reliquis Canonicis, si officio suo desint, & ea, ad quæ vistatutorum obligantur, non præstant.

De imo genere poenæ certum est, quod Decanus ab hujusmodi poenis, & mulctis abstinere non possit, quia nec Episcopus eam potest extoto remittere, quamvis ante sententiam ex causa minuere illam, vel augere valeat: peccaretque Episcopus, si abique justa causa dissimularet Canonicum, ultra tempus absentem, punire.

23.

Navarr. cons. 3. n. 1. & 2. de Cler. non resid. Garc. p. 3. Benef. c. 2. n. 149. & seqq. Barbos. p. 3. de offic. Episc. alleg. § 3. n. 151. & de Can. & dignit. c. 20. n. 20. Reiffenst. ad tit. de Cler. non resid. n. 188.

pro qua responsive Garc. l. cit. refert Declarationem S. Cong. verbis sequentibus: *Fructus præbenda, in quibus Canonicæ absentes ultra tres menses multantur, sunt applicandæ Ecclesia ad utilitatem ipsius: potest tamen Episcopus hanc penam ante sententiam minuere, vel augere, sed non in totum tollere. Ratio est, quia inferior potestas immutare, & corriger nequit legem superioris.*

c. cum inferior 16. de majorit. & judici non licet judicare de legibus, sed secundum illas

can. in iis 3. dist. 4. c. canonum 1. de cons.

stit.

Leges enim poenam jam commensurârunt delictis.

Secundi generis poenas, seu illas, quæ per statuta particularia Ecclesiae Collegiatae pro certis defectibus ultra jus commune impositæ sunt, remittere, & relaxare quidem potest Episcopus, non tamen Decanus, nisi ex commissione Episcopi, vel ubi consuetudo legitime præscripta potestatem hanc dedit; ratio est, quia statuta hæc confirmata sunt ab Episcopo, qui proinde tali

24.

tali confirmatione censetur hanc legem suam fecisse, ex communi doctrina, juxta quam Princeps ea, quæ authoritate sua confirmat, sua facit.

*s. si Apostolica 22. de præbend. in 6. & l.
DEO auctore 1. s. sed neque 6. C. de vet.
jur. enuel.*

ut proinde statuta hæc facta sint lex superioris: consequenter juxta principium num. præc. positum in tali poena, statutis ita confirmatis, taxata, Decanus, tanquam Episcopo suo inferior, dispensare non possit.

Sanch. l. 8. de Marim. D. 17. n.

30.

Qua responione stante, oritur dubium, cum poenæ, & mulctæ istæ pecuniaria juxta prædicta statuta custodiz competant, an, & ad quam restitutionem tenetur Decanus ob mulctas istas hactenus non exactas ab iis, qui defectus hujusmodi, tali mulctæ obnoxios, commiserunt? Certum est, mulctas istas ab iis, qui defectus hujusmodi commiserunt, non deberi ante sententiam: imo

*ut Garc. c. 2. cit. n. 152. Barbos. c. 20.
cit. n. 22. allegans Navar. Ugolin. Pal.
Mach. notant.*

nec Canonicus, qui propter absentiam ultra tres menses in poenam privationis frumentum incidit, ante sententiam judicis condemnatoriam in conscientia obligatur restituere fructus illos, quos pro tempore, quo Ecclesia sua serviri, legitime acquisivit. Solùm igitur custodia, cui mulctæ istæ sunt applicandæ, per delictum, vel negligenciam, à Canonicis commissam, acquisivit spem vindicandi sibi ejusmodi mulctam, non vero jus absolutum, antequam illa exigatur à delinquente.

Certum est 2. Dominum Decanum, dum hactenus mulctas ejusmodi exigere neglexit, non posse argui de dolo aut culpa Theologica, sed ad sumum de nimia facilitate, & culpa juridica: ubi procedit communis hodie doctrina, juxta quam in foro interno & conscientia ante sententiam judicis nulla est obligatio resarcendi damnum, ex culpa mere juridica datum, quam sententiam universali fere contentu tenent TT. præsertim RR. & plurimi etiam tum canonistæ, tum civilistæ

Quibus suppositis, ad dubium num. 25, propositum respondendum videtur, in hoc casu Dominum Decanum non posse in conscientia, saltem ante sententiam, obligari ad restitutionem aliquam faciendam pro neglecta sic exactione mulctarum; non enim appetet, ex quo capite ad hanc obligetur: non ex jure positivo; quia tale jus nullum existit, quod obliget Decanum ad resarcendas mulctas, quas ipse neglexit exigere: non etiam ex jure naturali; quia hoc jure duplex solummodo est radix restitutionis, ex re accepta, & ex injusta acceptance: ex re accepta non tenetur; quia

ipsi nullum lucrum, vel emolumentum inde consurrexit: sed neque ex iusta acceptance; quia ante exactionem mulctæ, ut num. 25. dictum est, custodia ad tales mulctas nullum habuit jus absolutum, sed tantum spem, & jus conditionatum, si exigerentur. Videturque hoc confirmari posse ex communiori doctrina, quam cum aliis cit. tenui ad libr. 3. iii. 13. n. 154. quod Prælatus, nullis adhibitis solennitatibus, possit repudiare hæreditatem, vel Legatum Ecclesie suæ delatum, nec propterea tenetur ad restitutionem, quamvis adversus hujusmodi repudiationem Ecclesiæ possit restituiri integrum, ut ibidem notav. 17.

Q U Ä S T I O I V .

An statutum concedens quinque dies absentia ultra trimestre, locum habent post Concilium Tridentinum?

VIdetur statutum hoc, quo ultra tres menies, à Trid. permisso, etiam quinque dies, & quatuor noctes absentia conceduntur, in Collegiata Ecclesia, postquam idem Tridentinum ibi receptum est, nullius amplius esse roboris, consequenter Canonicis isti statuto tutâ conscientiâ se conformare non amplius posse. Nam Tridentinum

Seff. 24. c. 12. de reform. v. prærea.

Canonicis, aliisque provisio de dignitatis, præbendis, & portionibus in Ecclesia Collegiata, vel cathedrali præcise indulget absentiam ad tres menies, non vero ad longius tempus: & licet sacra synodus ibidem excipiatur, nisi alter habeant statuta cujusque Ecclesie, tamen, ut ex textu constat, hoc tantum intelligendum est de statutis longius tempus residentiæ requirementibus, non vero, quæ brevius postulant, nisi hujusmodi statuta à sede Apostolica confirmata sint, prout declaratione Card. & Oraculo Apostolico confirmata

Fagnan. in c. licet n. 58. & 59. de Præbend.

Cum ergo in casu præsenti non constet, quod statuta dictæ Ecclesia confirmata sint à sede Apostolica, indultum, quo tribus mensibus quinque dies, & quatuor noctes adduntur, robur post Tridentinum receput amplius habebit nullum.

Verum hoc intelligi solùm debet causa, quo Canonicus aliquis sine legitima causa, & non petitæ, ac impetrata licentia superioris, cui subest, ultra tres menies abesse; nam ob legitimam causam potest Episcopus dare Canonicis suis licentiam, ut abesse valeant quatuor mensibus.

Ita

Ita Barbos. de offic. Episc. alleg. § 3. n. 123. Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 411. & 413. Fagn. in c. licet cit. n. 47. ubi refert, quod Sanctissimus 7. Oct. 1580. auditâ relatione sacræ Congr. impertitus sit facultatem Episcopo, ut possit singulis annis, si sibi justæ causæ dispensandi videbuntur, licentiam concedere. Canonicis non residendi per alium mensem ultra tres, in eo tamen numero, qui Episcopo visus fuerit, ne cultus Divinus deficeratur.

Causam legitimam in casu nostro expresse requirunt statuta fol. 57. ibi, Als ordnen, setzen, und wollen wir daß hinsuran ein Canonicus des ganzen Jahrs dreyzehn Wochen, und mehr nicht . . . continue, oder discontinue in seinen Geschäftten seiner Gelegenheit nach zu verreisen, auch sonst ausser dieset 13. Wochen, NB. sooft es sein Nothdurst erfordert, 4. Nächte, und 5. Täg aus der Stadt zu seyn, Macht haben solle; da er aber über diese 5. Täg und Nächte zu schaffen hätte, das soll er einem Dechant, oder Seniori anzeigen, und ihm darauf solche Zeit von denen dreyzehn Wochen abgezogen werden. Neque deficit in hoc casu licentia Episcopi, cum enim Episcopus statuta haec confirmando juxta dicta num. 24. haec legem suam efficerit, hoc ipso generalem censetur indulisse facultatem Canonicis, ut ultra tres menses per quinque alias dies, & quatuor noctes absesse possint, si adfuerit causa legitima, quæ Decano, vel Seniori talis esse videbitur. Dicendum ergo, tale statutum, etiam post receptum Tridentinum adhuc vigorem suum retinere, & Canonicos eidem tutâ conscientia conformat se posse, in terminis tamen ipsius statuti, sicilicet absentiam ad tot dies necessitas postulaverit.

QUÆSTIO V.

An Canonici teneantur interesse omnibus Horis?

Videtur, Canonicos teneri, extra tres menses absentia, toto reliquo tempore omnibus Horis interesse, nimurum Matutino, Horis minoribus cum missa Conventuali, & Vesperis, quæ temporibus interpolatis cantantur: idque 1. quia sic aperte videtur ionui in ipsis statutis fol. 33. ibi: Als ordnen, setzen, und wollen wir, daß nun hinsuran, und zu ewigen Zeiten in decantandis, & persolvendis Horis Canonici tam Matutinis, quam diurnis, necnon aliis quibuscumque officiis Divinis, sowohl von uns selbst, und künftige unsere Nachkommen, als urser andern gehörigen Stüffes Dieneren der angedeute Dienst

R. P. Schmalzgruber Confilia.

des Allmächtigen (zu dessen Beförderung wir uns dann sampt und sonders ohne Unterschid, und einige Entschuldigung verbunden wissen) recht ordentlich, canonice, & Horis competentibus, dem Breviarie, und altem bey dem Stüff wohl herkommen Gebrauch nach verricht, celebri, und gehalten werde. Quod statutum concordat cum jure communi;

nam 2. De jure communi teneantur Canonici omnibus Horis, & singulis diebus interesse, excepto trimestri.

Ita Barbos. p. 3. de offic. Episc. alleg. § 3. n. 133. Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 324. & seqq. id defumens ex Trid. sess. 24. c.

12. de reform.

& allegans multiplicem declarationem S. Congr. Concil. quartum una sic habet: Interessentia, de qua in hoc decreto, debet esse in omnibus diebus, & Horis officii Divini, præterquam tribus mensibus singulorum annorum, nisi Ecclesia constitutiones longius servitii tempus requirant. Alia

per Garc. l. cit. n. 329.

relata sic habet: non valet statutum, ut una hora, vel duabus interessentes lucentur massam grossam, seu præbendam: amissis distributionibus quotidianis. Neque ab ista obligatione Canonicos eximere potest consuetudo; nam

3. Ut monet Thedofius Rubeus

inter discept. forens. Steph. Gratian. c. 298. n. 20. quem refert Barbos. n. 133. cit.

Canonici non possunt juvari aliqua consuetudine, quæ teneantur omnibus septem Horis interire. Consuetit Vinc. Petra

tom. 3. comment. fol. 71. n. 27.

ubi dicit, vi Trid. sess. 24. c. 12. de reform. Canonicos Ecclesiæ Cathedralis, vel Collegiatæ insignis nullo casu eximi ab onere officiandi quotidie in Choro. Et aperte decisum est à S. Congr.

apud cit. Garc. n. 325.

ex cuius declaratione Canonici non excusantur à qualibet Hora illius diei, quæ Choro interesse teneantur, prætextu, quod eorum nomine, veluti in Matutino adjunt alii ab ipsis missi, nec etiam prætextu immemorialis consuetudinis.

Verum ista obligationem tam arctam interestendi omnibus Horis, & hoc quotidie dissolvuntur non satis probant. Ad 1. statuta ipsa hunc

jus Ecclesiæ fol. 42. & 43. satis declarant, quibus Horis & quanto tempore interesse debent Canonici, ut satisfaciant suo officio,

& lucentur Distributiones pro certis Horis, & officiis Divinis distribui solitas; nam

1. Statuitur, ut qui præsentias, seu Distributiones pro Vesperis lucrari vult, in Choro adsit ante finem Gloria Patri in primo Psalmo, & ibi maneat usque ad conclusionem, seu sit nomen Domini benedictum &c. inclusive. 2. Qui ad Matutinum in Choro adest ad initium invitorii usque ad

(Q9)

31.

32.

33.

ini-

initium primi Psalmi in Laudibus, lucretur præsentias tam pro Matutino, quam pro sequente Missa Conventuali; qui vero post ceptum Invitatorium, ante finem tamen primi Psalmi in ipso nocturno in Choro comparet, & ibi persistit usque ad principium ipsius Psalmi in Laudibus, lucretur quidem præsentias Matutini, non tamen officii, seu missæ Conventualis, nisi etiam huic intersit: de qua missa Conventuali 3. statutum est, ut qui præsentis ejusdem gaudere vult, ante finem primæ Collectæ adsit in Choro, & ibi maneat usque ad Elevationem inclusivè, exceptis Dominicis, & Festis de præcepto in foro celebribus, ubi injungitur, ut Canonici intersint officio Missæ ab initio usque ad finem, & contravenientibus imponitur pena amittendarum Distributionum missæ correspondientium. Ex quibus, & pluribus aliis, quæ in allegatis statutis adduntur, sequitur, Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ, de qua loquimur, non obligari vi statutorum suæ Ecclesiæ, ut intersint omnibus Horis, sed tantum aliquibus, & quidem non semper integris, nec absolute, sed tantum sub pena amittendarum Distributionum. Quod clarius adhuc patet ex statutorum fol. 36. ibi. Als sollen sie in ferialibus zu Ausrichtung der Messen, und Vesper, wie sie bevor, verbunden bleiben, in andern Horis aber ihren Fleiß, und schuldigen Eysen, soviel sie thun können, erzeigen, und das übrige unsere Vicarios austrichten lassen, ubi Canonici quidem monentur de diligentia in reliquis Horis, absolute tamen permittitur, ut in his per Vicarios suos saum exequantur officium.

34. Ad eundem attendendum est ad observatiā cujusque Ecclesiæ, non enim ubique tam continua interessentia in Horis, & reliquis officiis Divinis requiritur: & ita

Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 330.

notat, tam arctam interessentiam non servari, nec receptam esse in Hispania, in cuius Ecclesiis communiter lucrific Grossa, seu præbenda residendo una Hora, & in aliquibus Ecclesiis lucrific in tribus mensibus tantum: quam consuetudinem, citato Cæsare de Graffis decis. 116.

n. 8.

ait valere, & sustineri posse, ubi allegatae declarationes S. Congr. non sunt receptæ, saltem dum per superiorem, aut Capitulum non sit aliud ordinatum, disponendo modum lucrandi Grossam, seu præbendam juxta dictam declarationem. Similis usus, & consuetudo videtur esse passim in Ecclesiis Germaniæ, ut adeò in hac dictæ declarationes, exigentes continuam interessentiam in omnibus Horis, non oblitgent.

35. Ad eundem abrogari per consuetudinem potest etiam lex prohibens contrariam consuetudinem, adiectâ clausulâ, non ob-

stante quavis consuetudine, modo circumstantie, propter quas consuetudo adversa legi reprobatur per legem, cessarint.

Palao tract. 3. D. 3. p. 4. §. 2. n. 10, & apud hunc cit.

ratio est, quia tali casu Legislator rationabiliter abrogare legem suam potest: ergo etiam consentire, ut abrogetur per consuetudinem. Aliud foret, si maneat circumstantia, propter quas consuetudo adversa legi hujusmodi prevalere non potest: & ratio patet, quia quamdiu manent illæ circumstantiae, Lex est, & perseverat esse rationabilis, & consequenter consuetudo illi contraria est irrationalis.

Quare ad quæstionem hanc tam DI. CO, Canonicos Ecclesiæ quæstionis non teneri, extra tres menses absentia, toto quatuor tempore interestesse omnibus Horis. Nam 1. obligationem istam statuta particularia Ecclesia ipsorum iis non imponunt, in modo, ut vidimus n. 33.clare satis ab ea illos absolvunt. 2. Licet de jure communi fortassis ad tam continuam interessentiam Canonici adstringerentur ob declaraciones S. Congreg. num. 31. allegatas, tamen hoc jus, & declarationes in Germania non sunt adeò strictè & rigorosè receptæ. 3. In dictis Canonicis cessat ratio, ob quam de jure coûmuni requiritur adeò stricta interessentia, quæ præcipue fuit, ne diminuat cultus Divinus ob Canonorum ab Horis, & Choro absentiam; nam cum per Vicarios eorum peragantur Divina officia, in cultu Divino nullus inventetur defectus, sed adhuc officia Divina debito, & decenti modo perficiuntur, ut adeò consuetudo, relaxans obligationem interessendi omnibus Horis sit rationabilis, ac proinde validia.

QUÆSTIO VI.

Quoties de die Canonici Chorum frequentare debeant?

PRO hac quæstione militant rations dubitandi num. 31. & 32. allatae: quibus addo doctrinam

Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 321. Suar. de Relig. tom. 2. l. 4. c. 10. n. 17. & c. 13. n. 5. Sa V. residentia n. 1. Fill. tom. 2. tract. 23. c. 7. n. 207. Dian. p. 2. tract. 12. refol. 31. Barbos. de Dign. & Can. c. 20. n. 8.

ex quorum sententia, qui à Choro, & officiis Divinis ultra tempus, à Concilio Tridentino permisum, notabiliter absunt, peccant mortaliter; nam contravenient gravissimo præcepto Concilii, nec satisficiunt suæ obligationi; nec excusantur, quam-

quamvis velint Distributiones quotidianas amittere.

Garc. c. 2. cit. n. 322. & apud hunc declaratum est à S. Congr.

Nec quidquam iis prodeat, quod in civitate maneat, nisi Ecclesiæ debitum Horis inserviant.

Garc. n. 323. & apud hunc S. Congr. Concil.

quia interessentia, non sola presentia requiritur.

Et hinc, cum aliquis Canonicus præbendatus Ecclesiæ Collegiatae facultatis Divinis officiis, in dicta Ecclesia per Canonicos, & alios in Choro singulis diebus decantari, vel recitari soliti, non interesset, nisi Dominicis, & festis diebus de præcepto per anni cursum contingentibus; alius vero Canonicus pariter præbendatus non nisi in aliquibus principalibus Festivitatibus, & solennitatibus officiis Divinis interesse confuevit, fuit quantum apud S. Congr. Concil. an tales Canonici dicantur abesse à servitio Ecclesiæ ultra tres menses, & an propterea incurrint poenas amissionis fructuum tum Præbendæ, tum residentiae ad formam S. Congr. non obstante consuetudine in contrarium, eadem S. Congregatio sub die 20. April. 1602. censuit, procul dubio intelligi abesse ultra tres menses, quod non licet alicui Canonicum prætextu consuetudinis, aut statuti, ex Decreto ejusdem Concilii sess. 24. c. 12. p. præterea, de reform.

Barb. de Can. & Dignit. t. 20. n. 12.

Atque hanc ob rationem idem

Barbos. l. cit. c. 23. n. 10. p. sexto, allegatis Covar. l. 3. var. c. 23. n. 2. Charrond. l. 9. resp. c. 74. Ant. Fabric. præ. Benef. l. 2. tit. 5. n. 36.

ait, invalidam esse consuetudinem, ut certis Horis, vel temporibus assistentes nihilominus totius diei lucentur distributiones.

Sed distinguendum est inter eum, qui vult lucrari tantum fructus grossos, & præbendales, amissis distributionibus quotidianis; & inter illum, qui etiam lucrat vult distributiones singulis Horis, & Officiis Divinis correspondentes, certum enim est, quod minor requiratur præsentia pro lucrando fructibus grossis, quam pro distributionibus quotidianis. In ordine ad lucrando fructus grossos consideranda est consuetudo, & observantia cuiusque Ecclesiæ, vel si de hac non rite constat, reliquarum in Germania Ecclesiæ; nam ceteris paribus in qualibet Ecclesia præsumitur esse consuetudo eadem, quæ in viciniis: & hinc

c. super eo 3. de Cognat. spirit. cum dubitaretur, quæ consuetudo esset in certa aliqua Ecclesia, Episcopus jubetur consuetudinem Metropolitana Ecclesiæ, vel aliarum circumscriptiarum inquirere, & diligenter imitari. Præterea consideranda sunt etiam

R. P. Schmalzgrueber Consilia.

occupations, & negotia, quæ cuivis Canonicus, præsertim in utilitatem Ecclesiæ propriæ, incumbunt; & præcipuè mos, & usus aliorum Canonicorum timoratæ conscientiæ. Ex more aliarum Ecclesiæ per Germaniam videntur absolvæ Canonicæ ab obligatione interessendi Horis minoribus, & sufficere, ut, ubi causa justa, non excusat, saltem plerumque intersint Vespere, Matutino, & missæ Conventuali, præterquam in Festis principalioribus, ubi plerumque statuta particularia majorem requirunt præsentiam.

In ordine ad lucrandas distributiones quotidianas requiritur, ut, qui eas lucrari cupit, iis Horis, & Officiis Divinis, ac eo modo, & tempore interessit, quibus Horis, modo ac tempore interessentia in ordine ad hunc finem requiritur; et si enim honestius sit, ipsique juri magis conveniens, ut pro singulis Horis canonicis, & Missa Conventuali distributiones constituantur, valida tamen est consuetudo, quæ in quibusdam Ecclesiæs obtinuit, ut in quibusdam tantum Horis, v. g. in Matutino, & in Missæ Sacrificio distributionum partitio fiat, sique, qui ibi adest, et si in ceteris non compareat, distributiones lucetur.

Duen. reg. 206. p. limita 2. Hojed. de incompat. Benef. p. 1. c. 17. n. 11. Monet. de distrib. p. 2. q. 12. n. 42. p. limitatur. Barbos. l. 3. jur. Eccl. c. 18. n. 33. & de Canon. & dignit. c. 23. n. 15. Piganiell. tom. I. consulf. 130. n. 9. Pirhing ad tit. de Cleric. non resid. n. 98. Leuren. p. 1. for Eccl. q. 416. n. 6.

addit tamen Monet. p. 2. cit. q. 3. n. 47. ad inducendam consuetudinem, ut qui aliquibus Horis interset, omnes distributiones, etiam ceteris Horis alias assignatas, acquirat, requiri aliquam rationem, & præterea spatium 40. annorum.

In præsenti casu I. Statutorum fol. 45. constitutum est pro summis Festivitatibus, præsertim pro Feste Natalis Domini, Septimanæ sanctæ, & resurrectionis Domini, ut omnes & singuli Canonicæ, ægrotis exceptis, his diebus interset primis, & secundis Vespere, Completorio insuper, & Matutinio, item officio Missæ à principio usque ad finem, sub pena non tantum amittendi præsentias pro hujus Horis tribu solitas, sed alia insuper multæ pecuniariae. 2. In Ferialibus statutorum fol. 36. obligantur Canonicæ ad Matutinum, & Vesperas pro ceteris Horis monentur quidem ad diligentiam, & solicitudinem, quantum facere possunt, ita tamen, ut permittantur officium peragere per suos Vicarios. 3. Pro distributionibus statutorum fol. 42. decernuntur imæ Vesperæ, Matutinum, & Officium Missæ, quibus adesse in Choro debent eo modo, quo dictum est num.

(Qq 2)

33. 6.

33. Si has distributiones lucrari velint. 4.
Idem Statutorum fol. 45. & 46. disponitur
de officio, & missis defunctorum, ut sci-
licet distributiones pro Matutino lucren-
tur illi soli, qui adfunt ad initium Invitatorii
usque ad primum Psalmum in Laudibus; ut
vero illas, quæ respondent missæ, des-
ideratur præsentia in Choro à prima Col-
lecta usque ad Elevationem inclusivè; Ve-
speris autem defunctorum adesse debent
ab initio usque ad sequens Completorium,
qui de distributionibus, quæ his respon-
dent, participare cupiunt. 5. Quoad Proces-
siones statutorum fol. 48. præcipitur,
ut iis Canonici, quotquot possunt, & re-
sidentes sunt, ab initio usque ad finem ad-
sint, sub certa mulcta pecuniaria: quod ip-
sum etiam intelligi volunt de Litaniis an-
garialibus, & aliis quibuscumque Stationi-
bus. Quæ proinde statuta, ubi rationa-
bilis causa non excusat, in singulis obser-
vari debebunt, alias peccaturi graviter,
si notabiliter extra tres menses ab hujus-
modi Officiis Divinis absint, & causam
rationabilem absentia Decano, vel Se-
niori non proposuerint, prout dicitur Sta-
tutorum fol. 48. cit. nam ubique in istis adhi-
bentur termini, significantes obligationem
in conscientia.

Q U Ä S T I O VII.

*Qualis præsentia ad lucrando
fructus requiratur?*

42. Q uod fructus saltem grossos lucentur
illi Canonici, qui extra trimestre pro
sua commoditate, vel alia Legali necessi-
tate, aut præviso negotio sub Matutino,
Horis minoribus, & Missa Conventuali,
etiam Dominicis, & Festis, aut sub anni-
versariis missam privatam celebrant, si hoc
non nimis frequenter fiat, & ita, ut raro
admodum sub hujusmodi Officiis Divinis
compareant in stallo suo, latè clarum est;
quia revera pro residentibus haberi debent,
& aliud est residere in Ecclesia sua, aliud
interesse Divinis: prius requiritur ad lu-
crandos fructus grossos, posterius ad obti-
nendas distributiones. Neque obstant
statuta Ecclesiæ Collegiate questionis,
quæ fol. 43. & 44. diebus Dominicis, &
Festis de præcepto Canonicis præcisam in-
jungunt obligationem interessendi integro
Officio Divino missæ; nam ratio id ita-
tuendi, ut ex loc. cit. patet, fuit, ut satisfiat
præcepto Ecclesiæ de audienda his diebus
missa, quæ ratio in ita celebrantibus sub mis-
sa Conventuali cessat, cùm per hoc jam sa-
tisfaciant isti præcepto. Idem ob parita-
tem rationis dicendum de iis, qui sub hu-
jusmodi Officiis Divinis ex privata devo-
tione excipiunt Confessiones fidelium.

Pariter de iis, qui ex commissione Celsi-
fumi Ordinarii visitant Dicecisin, aut in aliis
negociis ejusdem, vel Capituli occupantur,
certum est, quod in ordine ad lucrando
fructus saltem grossos pro præsentibus, &
residentibus haberi debeant; nam hæc
causa absentia fol. 58. statutorum habetur
pro justa, & ex iusta causa absentibus de-
bent fructus grossi

Major difficultas est, an etiam hi om-
nes lucrari Distributiones quotidianas pos-
sint? Ratio dubitandi est multiplex. Nam du-
i. regula generalis instar est, distribu-
tiones quotidianas illis duntaxat Clericis de-
beri, qui statis Horis officiis Divinis inter-
sunt, prout sumitur

*ex c. un. de Clei, non resid. in 6. & Trid.
sess. 24. c. 12. §. distributiones de re-
form.*

& probat ratio; nam distributiones insi-
litutæ sunt ad cultum Divinum per præsen-
tiā, & frequentiam ministrorum augen-
dum: unde ad istas lucrandas non suffi-
cit residentia in loco Beneficii, si talis Ca-
nonicus, vel Clericus ab officiis Divinis
absit; quia distributiones non ratione re-
sidentia, sed interestentia dantur, adeò,
ut qui Divinis non interest, easdem lu-
cri non possit,

ut habet textus, & Gloss. in c. un. cit. V.
ad fuient cum communi. DD.
sed ipso facto ante omnem judicis senten-
tiam illas amittat.

Monet. de distrib. p. 3. q. 7. à. n. 71.
Sanctarell. var. refol. q. 13. n. 1. Trul-
lenck. in Decal. l. 1. c. 8. dub. 3. n. 1.
Barbos. de Can. & dignit. c. 22. n.

1.
Neque juvat eosdem Canonicos, quod,
dum sub officiis Divinis, & missa Con-
ventuali missam privatam celebrant, vel
Confessiones fidelium excipiunt, in Ec-
clesia sua Collegiata, revera præsentes sint;
nam

2. Ut Canonici recipere distributiones
quotidianas possint, tenentur psallere, seu
cantare in Choro, prout docent magno nu-
mero DD. & innuit

Tridentinum. sess. 24. c. 12. de re-
form.

ibi: *Omnis verò Divina per se, & non per sub-
stitutos compellantur obire Officia - - atque in
Choro, ad psallendum instituto, Hymnis, &
Canticis DEI nomen reverenter, distincte, de-
votèque laudare: quod non faciunt, nec fa-
cere possunt, qui sub hujusmodi Divinis
Officiis Missas privatas celebrant, vel
Confessiones fidelium excipiunt. Hinc
speciale est Privilegium*

*per Trid. sess. 24. c. 8. in fin. de re-
form.*

concessum Pœnitentiariorum Ecclesiæ Cathe-
dralis, ut aliis in Choro psallentibus; in
Ecclesia excipere Confessiones pœnitentia-
rium possit, & tamen distributiones lu-
cuntur;

tur: quod proinde Privilegium ad ceteros Canonicos extendi non debet; nam his ex Officio non incumbit audire Confessiones: proinde isti, si pro his audiendis absint à Choro, non lucratur distributiones,

ut teste Barbos. de Can. & dignit. c. 24. n. 6. declaravit S. Congr. Concil. sub die 22. Jun. 1624.

solusque excipitur ille, qui Missam tempore, quo Horæ dicuntur, jussu superioris celebrat, non verò is, qui præcisè pro suo lubitu, & privata devotione.

Franc. Leo thesaur. for. Eccl. p. 3. c. 2. n. 25. & 26. Barbos. de Offic. Episc. al. leg. 53. n. 34. Passerin. in c. un. n. 69. & 163. de Cler. non resid. in 6.

Neque excusat eosdem Canonicos, si absint occupati in servitio sui Episcopi, dum visitant Diœcesin, Consilio Ecclesiastico assident, ordinandos, vel ad curam promovendos examinant, vel alia negotia ex Episcopi sui commissione expedient; nam-

45. 3. Imprimis, licet ob utilitatem Ecclesie absentes lucentur distributiones, id tamen intelligunt DD. quando absunt ob utilitatem Ecclesie non alienæ, sed proprieæ, & quidem tum solum, si tali negotio Ecclesie propriæ occupatus, illud extra tempus divini Officii expedire non potuit; nam si expediti talia negotia potuerunt alio tempore, Beneficiarius verò illa expediatur tempore divinorum Officiorum, negant ei distributiones deberi. De iis verò, qui sunt in servitio Papæ, vel Episcopi, communis doctrina est, iis quidem deberi fructus grossos, non verò percipere posse distributiones quotidianas, nisi speciali privilegio muniti sint,

ut cum aliis citr. notat Gonzal. in c. 7. n. 3. de Cler. non resid. & constat ex c. licet 32. de Prab. c. fin. de Rescript. in 6. c. cum doceat 30. de Elect. eod. c. un. de Cler. non resid. in 6. Trid. sess. 24. c. 12. de reform.

ex quibus textibus patet, distributiones debi solum ratione intercessione in divinis Officiis: consequenter iis, qui his non intersunt, non debentur, nisi speciali privilegio muniti sint, aut casu, quo in distributionibus quotidianis consisterent omnes Ecclesie reditus; tum enim sic impediti percipient etiam distributiones, dempta tertia parte, quæ inservientibus accrescit.

Fagnan. inc. de cetero 7. de Cler. non resid. n. 29. Honor. ad dict. tit. n. 25. prope fin. Vincent. Petra tom. 3. Com. ment. fol. 547. n. 26. ubi testatur sic declaratum esse à Card.

Hinc ut Sacr. Rit. Congreg. in Lamacensi 17. Maij. 1607. censuit, Canonicus, si causa examinis, vel tanquam examiner, à synodo Diocesana electus, ab sit à Choro, non lucratur distributiones quotidianas.

Monet. de distrib. p. 2. q. 11. n. 61. Garc. p. 3. de Benef. c. 2. n. 355. Trul. lenck. l. 1. c. 8. dub. 12. §. 8.

Præsertim verò ad hoc, ut Canonicus, occupatus etiam in servitio sua Ecclesie, dum abest à Choro, lucretur distributiones, requiritur, ut præsens saltē sit in loco beneficii.

Ita Covar. l. 3. var. c. 13. n. 8. §. octa. v. Guttier. qq. can. l. 1. c. 1. n. 144. persuasi textu c. cum non deceat 30. de elect. in 6.

ubi Clerici accedentes sedem Apostolicam pro negotiis suarum Ecclesiarum consequuntur fructus illarum, non tamen distributiones. In qua re

4. Non est locus ulli remissioni, vel donationi ab alio, quam summo Pont. factæ; nam nec Capitulum, nec ipse etiam Episcopus donare potest, aut remittere distributiones amissas ob non residentiam.

ut ex Decreto Trid. c. 12. cit. colligunt Navarr. de Hor. canon. c. 8. miscell. 14. n. 48. & conf. 5. n. 1. de Cler. non resid. Piafec. prax. Episc. p. 2. c. 3. n. 8. fin. Barbos. de Can. & dignit. c. 22. n. 20.

Consensus enim Canonicorum non potest facere, ut, qui non interfuerit Divinis, habeat distributiones quotidianas.

Navar. de Hor. can. c. 5. n. 20. & c. 21. n. 63.

Imò nec totum Capitulum potest per consuetudinem concedere absenti harum perceptionem, etiamsi per momentum temporis duraverit absentia,

ut censuit Rota in Hispanensi distributionum, & observant Aloys. Ricc. prax. ver. for. Eccl. resol. 384. n. 8. Stephan. Gratian. discept. forens. c. 166. n. 31.

Rota decis. 61. n. 3. p. 1. recent.

Et licet statuta circa distributiones plurimum possint, non tamen per statutum induci potest, ut fructus, & distributiones quotidianas lucentur illi, qui tribus mensibus, vel ultra illos absunt, pro tempore, quo absunt, nisi tale statutum sit factum ab ipso fundatore, vel à Capitulo quidem, aut Episcopo, sed confirmatum à sede Apostolica. A quæ parum

5. Circa lucrum distributionum, ab absentibus percipiendarum, potest consuetudo; nam hanc

a Trid. sess. 24. c. 12. de reform. sublatam fuisse pro certo haberi debet,

teste Palao tratt. 7. D. 3. p. 9. §. 12. n.

I. quod non pauci procedere putant etiam in consuetudine immemoriali. Et hinc Canonicus, qui munere Vicarii Episcopi fungitur, non deberi quotidianas distributiones, si Horis Canonicis non intersit, etiamsi à tempore immemoriali observatum sit, ut debeantur, resolvit

(Qq 3) Garc.

46.

47.

Garc. Summ. Moral. tract. 2. diffic. 9.
dub. ult. n. 9. ac censuit S. Congr.
Conc. in Bittectens. 18. Decembr. 1627.
apud Barbos. de Can. & dignit. c. 24. n.
16.

qui rationem dat, quia non abest ex justa
causa, cum Vicarius deserviat soli Episco-
po, & non Ecclesiæ,
ut inquit Rota deif. 222. n. 2. p. 2. di-
vers.

Et hinc diversa est ratio in Vicario Genera-
li Capituli, sede vacante, qui, dum in
officio suo occupatus ab Horis abest, lu-
cratur distributiones; cum enim Ecclesiæ
sit magis commodum, ut jurisdictio exer-
ceatur per unum deputatum Vicarium,
quam per totum Capitulum, officio isto
fungens censetur abesse ob utilitatem Eccle-
siæ suæ.

Garc. p. 3. de Benefic. c. 2. n. 358. Pa-
lao. tract. 7. D. 3. p. 9. §. 2. n. 7. Barb.
c. 24. cit. n. 16.

quod tamen alii etiam de isto negant, præ-
cipue ubi consuetudo eum absente non
excusat.

Monet. de distrib. p. 2. q. 11. n. 83.
Quarant. V. Capitulum sede vacante. n.
8. in fin. Marcell. Vulpe Prax. jud. for.
Ecc. c. 13. n. 16. & verius putat ipse
Barbos. de Offic. Episc. p. 3. alleg. 54. n.
166. & de Can. & dignit. c. 24. cit. n.
15.

48. Verum argumenta ista non evincunt
adæquate suum intentum. Ad imum regu-
la illa patitur suas exceptiones; nam

juxta c. un. de Cler. non resid. in 6.
ex triplici causa distributiones quotidianæ
etiam absenti debentur. Ima est infirmi-
tas. Porro, quænam infirmitas dicen-
da si sufficiens ad effectum recipiendarum
distributionum in absentia, judicis arbitrio
est relinquendum.

Ita Menoch. 12. de arbitr. c. 60. n. 5.
Hojed. de incompat. benef. p. 1. c. 17. n.
16. Barbos. de Can. & dign. c. 24. n.
26.

In quo puncto oportet attendere, an in-
firmitas talis sit, ut causet damnum, vel
aggravet morbum, si infirmus exeat domo,
& Divinis intereat, necne. Sic ex-
cusantur, & distributiones ratione infir-
mitatis percipiunt, qui vel omnino ad Ec-
clesiam, & Officia Divina conferre se ne-
queunt, ut debilis cruribus, seu tibiis,
laborans podagræ, cæcus, vel alio gravi
corporis morbo detentus; vel saltem non
potest accedere Chorum sine periculo, &
aggravatione morbi.

Barbos. de Can. & dignit. c. 24. n. 28.
& seqq.

Proceditque hoc non solum de infirmitate
illa, quam quis actu patitur, sed etiam de
ea, quam timere potest, & vitare cupit,
ut cum Barbos. de Offic. Episc. alleg. 53.
n. 169. advertit Pignat. tom. I. con-
sult. 130. n. 15.

Et hinc

Palao tract. 7. D. 3. p. 9. §. 1. n. 2. &
Bonac. q. 5. p. 1. n. 3.
excusat eum, qui laborat infirmitate de-
facto levi, ob accessum tamen ad Chorum
habitura incrementum grave; nam tali ca-
su morbus levis ob periculum incrementi
gravis etiam ipse gravis efficitur. Securi-
simè in hoc passu procedit, qui circa hoc
sequitur judicium conscientiosi, & periti
Medici; nam hujus est astimare, num ac-
cessus ad Chorum tali morbo laborantu-
turus sit periculosus.

2. Excusat rationabilis, & justa corpo-
ralis necessitas, ut illam patiens excusat
ab assistentia Chori, & nihilominus distri-
butiones lucrari possit. Rationabilis au-
tem, & justa esse censetur illa, quæ vel
absolutam impotentiam interessendi habet,
vel talem, ut eidem ex assistentia Chori
grave damnum vitæ, famæ, aut fortunæ
immineat; nam,

ut Palao p. 9. cit. §. 2. n. 1. notat,
Ecclesia, tanquam pia Mater, credi non
potest obligare Ministros suos cum tam gra-
vi eorum damno, aut emolumento priva-
re illos, qui ex tam justa, & rationabili
causa ab Officiis Divinis absunt. Hinc di-
stributiones lucrantur i. qui ob senium, aut
ob decrescentes vires arbitrio judicis Divi-
nis interesse nequeunt.

Azor. p. 2. l. 7. c. 7. q. 12. Laym. l. 4.
tract. 2. c. 7. n. 2. Barbos. alleg. 53.
n. 164. Leuren. for. benef. p. 1. q. 412.
n. 1.

2. Qui est valetudinarius, ut medici judi-
cio domi continere se debeat, aut aliò se
conferre ad balneum, vel alium locum ad of-
ficientiam sibi aeris inclemantium fugien-
dam.

Monet. de distrib. p. 2. c. 2. q. 6. n. 10.
Pal. p. 9. cit. §. 2. n. 2. ¶ prim. & ¶
seqq. Barb. de Can. & dignit. c. 24. n.
33. Qui portionem medicam, seu
medicinam lumpfit, vel sanguine mi-
nus est.

Joan. Andr. in c. un. n. 1. de Cler. non
resid. in 6. Ancharen. ibid. n. 2. Fago.
inc. licet. n. 150. de Prab. Barbos. c. 24.
cit. n. 32.

Uttamen tam hi, quam infirmi, de qui-
bus num. præc. distributiones quotidianas
lucentur, necesse est, ut, quando tali
infirmitate, vel necessitate non impedi-
bantur, Choro interesse consueverint,
ut cum aliis monet Matthæuc. Official.

Cur. Ecc. c. 44. n. 26.
nam si adesse non confuevissent, infirmi-
tas, vel corporalis necessitas non censem-
tur dare causam absentiæ, & proinde sic
absens, etiam durante infirmitatis, & cor-
poralis necessitatis impedimento, distri-
butiones non acciperet,

ut contra Petr. Navarr. l. 2. de refit.
c. 2. dub. 3. n. 238. cum communido-
cent.

cent Abb. in c. 15. n. 5. de Cler. non resid. Covar. l. 3. var. c. 13. n. 8. & sexto. Azor. p. 2. l. 7. c. 7. q. 11. Palao p. 9. cit. §. 1. n. 4. Barbos. de Offic. Episc. alleg. 53. n. 167.

50. 3. Excusat utilitas Ecclesiae, si evidens illa sit, & gravis: de quo particulares causas jam attuli num. 13. in quibus proinde casibus, si absit Canonicus, distributiones tamen lucratur, modò alias, cùm præfens fuit, Divinis interesse consueverit, & damnum distributionum non per assignatum æquivalens salarium, vel aliunde compensetur.

Barbos. de Can. & dignit. c. 24. n. 19.

51. Addi potest quarta causa excusans, si fructus Præbendæ sint nimis tenues; quia tunc parum pro nihilo reputatur, & idem est aliquid esse minus competens, & non adesse,

argumento ducto ex c. inter corporalia
2. de translat. Episc. Gloss. in c. tua.

V. studiorum. de Cler. non resid.

tunc enim ex legitima causa absentes duas de tribus partibus distributionum lucratur, amissâ tertiatâ, quæ interessentibus accrescit

Fagnan. in c. quia in tantum. n. 29. & seqq. & c. licet n. 127. & seqq. de Præb. Barbos. ad Conc. Trid. sess. §. c. 1. de reform. n. 58. Antonell. de regim. Ecc. l. 3. c. 16. n. 12. & 13. Passerin. in c. un. n. 70. de Cler. non resid. in 6. Vincent. Petra tom. 3. comment. fol. 546. n. 22. & seqq.

Quod extenditur etiam ad absentiam trium mensium à Concilio indultorum.

Petra l. cit. n. 24. qui n. 26. pro hoc allegat Decretum S. Congr. Concil. in Reatina 15. Nov. 1601. & in eadem Reatina 2. Aug. 1607. & in Bracarensi 12. Jun. 1608.

Et procedit hoc in quocunque casu permisæ absentie juxta eundem Petram n. 26. cit. Fructus autem tenues esse censerunt, quando tertiam partem distributionum non attingunt.

Petra l. cit. fol. 545. n. 21. & fol. 547. n. 27.

52. Ad 2dum. Licet, spectato jure scripto, verius sit, requiri, ut Canonici ipsimet psallant, & cantent in Choro, spectata tamen consuetudine distributiones possunt percipere, si Officiis divinis intersint, & Horas submissa voce recitent, licet non ipsipollant, sed hoc fiat per Capellanos, seu Vicarios constitutos.

Gonzal. in c. 7. n. 5. circa finem de Cler. non resid. Pirhing cit. eod. n. 99. Engl. ibid. §. 2. n. 6. Leuren. p. 1. for. benef. q. 418. & innuere hoc videtur c. licet 3. 2. de Præbend. & c. un. de Cler. non resid. in 6.

ubi sola præsentia commendatur, non autem psallendi necessitas injungitur. Privilegium Pœnitentiarii, vicarius, aliis in

Choropollentibus, in Ecclesia Confessiones Pœnitentium potest excipere, & tamen distributiones lucrari,

Monet. de distrib. p. 2. q. 11. n. 68.

Palao tract. 7. D. 3. p. 9. §. 5. n. 3. Barbos. de Offic. Episc. alleg. 53. n. 160.

Passerin. in c. un. de Cler. non resid. in 6.

n. 116.

putant extendum eriam ad alios Clericos, Pœnitentiarii ob multitudinem pœnitentium adjuvantes.

Ad 3tum. Ecclesia Cathedralis respectu Canoniconum Collegiarum, de qua loquimur, merito propria dici potest, quippe cui posterior ista juxta speciem facti num. 1. ab ipso fundatore est associata: ut adeò, qui ex ipsis occupantur in negotiis Cathedralem Ecclesiam concernentibus, censerent debeat occupati esse in utilitatem Ecclesiae propriæ. Decreto sacrae Rituum Congregationis oppono aliud sacrae Congregationis Cardi. negotiis Episcoporum, & Regularium propositæ, quæ sub die 12. Mart. 1600. censuit, Examinatores, dum in examinandis Confessoribus, vel Ordinandis detent, à Choro absunt, pro illo tempore distributiones quotidianas non auferre. Textus c. cùm non deceat, in contrarium allegati, solum loquitur in casu speciali absentie ob instructionem electionis; cap. un. de Cler. non resid. in 6. autem indistinctè distributiones ob Ecclesiae utilitatem absenti attribuit; & hinc melius

cum Palao p. 9. cit. §. 1. n. 2.

dicitur, absentiam à loco beneficii non obesse, si illa in utilitatem Ecclesiae propria cedat.

Ad 4tum. Nec Canonici statuto suo, nec Episcopus, hujusmodi statuto confirmationem impertiens, donationem aliquam, vel remissionem distributionum absentibus indulserunt contra ius; sed tantum declarant casus, quibus à jure distributiones indulgentur absentibus. Regula, quâ dicitur, per statutum non posse induci, ut fructus, & distributiones lucrentur illi, qui tribus mensibus, vel ultra illos absunt, pro tempore, quo absunt, patitit exceptionem, quando ex communibus Capituli proventibus, seu ex mensa Capitulari, ut vocant, aliqua pars deducitur, vel olim deducta fuit pro distributionibus quotidianis; nam tali casu

ut notat Pirhing de Cler. non resid. n.

94.

probabile est, statuto, vel consuetudine induci posse, ut qui ex justa causa absit, etiam distributiones percipiat. Rationem dat, quia distributiones istæ in locum Præbendæ succedunt: consequenter naturam illius sapiunt.

Videatur Palao p. 9. cit. §. 11.

Ad 5tum. Id, quod dicitur, consuetudines, per quas absentibus indulgetur, ut distributiones lucrentur, à Trid. esse sublatas.

tas, imprimis non videtur extendendum ad consuetudinem immemorialem, quippe quæ non videtur sublata, nisi constitutio, consuetudinem tollens, ejusdem mentionem expressam faciat: quod tamen non sit à Trid. *l. cit.* Deinde prohibitio illa tantum intelligitur de consuetudine, quæ viguit ante Tridentinum, nam consuetudine, post Trid. inductâ, jus distributiones percipiendi tribui absenti posse, cum aliis cit. affirmat

Palao p. 9. cit. §. 12. n. 1.
si ex honesta, & rationabili causa fiat: nec sine ratione; nam consuetudine induci potest, quod potest induci per Privilegium. Atqui Privilegio induci potest, ut absentes distributiones quotidianas lucentur, igitur hoc etiam obtineri potest per consuetudinem. Et ita rationabilis censetur consuetudo, quâ distributiones conceduntur Canonici, qui ex legitima causa, & ad breve tempus absunt à Choro; quia haec consuetudo honestari potest ex eadem causa, quâ honestatur concessio frumentum.

Covar. l. 3. var. c. 13. n. 5. Laym. l. 4. tract. 2. c. 7. n. 3. Palao p. 9. cit. §. 12. n. 5. Pignatell. tom. 1. cons. 130. n. 1. & seqq. Leuren. p. 1. for. Benef. q. 421. n. 5.

Similiter sustinenda videtur consuetudo, quâ Beneficiarius rediens exitinere, quod ob negotia Ecclesiæ peragenda instituit, per duos, vel tres dies lucratur distributiones, eti ad Officia Divina non accedat; quia post laborem est quiescendum: Et ideo sic quiescens negotia Ecclesiæ adhuc videtur agere.

Azor. p. 2. l. 7. c. 7. q. 5. ¶ quares 2. Passerin. in c. un. cit. n. 167. Leuren. n. 5. cit.

quod extenditur etiam ad profecturum, ita, ut concedantur ei duo, vel tres dies pro præparatione ad iter, quibus pro præsente in Choro habeatur etiam in ordine adlucrandas distributiones,

ut cum citt. monet *Palao §. 12. cit. n. 16. ¶ quod dictum est.*

Hinc ad difficultatem num. 43. proposi-
tam dico 1. sub Laudibus, alisque Horis
minotibus Canonici, etiam pro privata
sua commoditate, & absque alia legitima
causa, in ipsis quoque Dominicis, &
Festis, nisi solennissima sint, & præsentiam
in Choro consuetudo postulet, missas pri-
vatas celebrare, Confessiones pœnitentia-
tum excipere, & alia negotia à Capitulo,
vel Celsissimo sibi commissa peragere sine
jactura distributionum possunt; quia, ut
ex num. 41. patet, pro istis Horis, in ordi-
ne ad lucrandas distributiones non requiri-
tur intercessio in Choro. 2. Matutino,
Vesperis, & Completorio, ubi etiam pro
hoc distributiones dantur, adesse in Cho-
ro debent, si lucrari distributiones velint,

nisi consuetudine legitimè præscripta aliud introductum sit: adeoque distributiones non lucrantur, qui sub iis missas privatas celebrant pro sua privata commoditate, aut pro sua devotione Confessiones excipiunt; quia soli illi interesse Divinis Officiis cen-
sunt, qui iisdem in Choro assistunt, 3. Qui Matutino ab initio Invitatotii usque ad principium primi Psalmi in Laudibus in-
terlunt,

*juxta statutorum fol. 42. ¶ in der Men-
ten.*

distributiones lucrantur etiam pro Missa
conventuali sequente: adeoque sub hac
Missa pro privata sua devotione celebra-
re possunt. Aliud est de iis, qui ad princi-
pium Invitatorii non adsunt in Choro;
nam bi juxta eundem ¶ præsentias lucran-
tur pro solo Matutino: unde, ut lucre-
ntur distributiones, Missæ conventuali re-
spondentes,

*¶ statutorum fol. 43. ¶ in dem
Ambt.*

adesse huic debent ante finem primæ Col-
lectæ, & permanere usque ad Elevationem
inclusivè in diebus communib; in festis
vero usque ad finem; proinde ex ratione
suprà allata nori possunt sub ea Missa pri-
vatim celebrare. 4. Quoad anniveraria,
& alia Officia Divina pro defunctis ob-
servandus est modus, pro lucrando distri-
butionibus, in statutorum fol. 45. & 46.
præscriptus, & num. 41. indicatus, ita ut
illi distributiones his commensuratas per-
cipiant, qui hoc modo præscripto inter-
sunt; ii careant, qui conditiones istas
non implent. 5. Qui omnino absunt à
Choro, morbo, vel aliis negotiis domi;
aut foris distent, tum demum lucrantur
distributiones, quando pro excusatione
sua absentia allegare possunt causam aliquam ex iis, quas num. 48. & tribus seqq.
allegavi.

QUÆSTIO VIII.

*An distributiones quotidianæ,
quarum mentionem faciunt statuta, dissimilari
possint, si jam in desuetudinem abie-
runt.*

V Idetur dissimulari non posse restitutio
distributionum quotidianarum, quæ o-
rationibus juxta statuta diebus Domiticis, & Fe-
stis tribuebantur in eos, qui assistebant
Divinis Officiis, & à longo jam tempore
in desuetudinem abierunt. Nam 1. istud
Trid. *sess. 2. c. 3. de reform. aperte præcipit*,
ubi statuit, ut in Ecclesiis tam Cathedralibus,
quam Collegiatis; in quibus nulla sunt distribu-
tiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter
negligantur, tertia pars fructuum, & quorundam
que proventuum, & obventionum, tam digni-
tatum, quam Canonicatum, personatum, por-
tio.

56.
Deciditur
quaestio.

tionum, & Officiorum separatur, & in distributiones quotidianas convertatur.

58. 2. Hoc ipsum præscribunt statuta insignis Ecclesiæ Collegiate, de qua modò agimus, fol. 44. ¶. damit, ibi: damit, und aber an gedachten Festen, Sonn- und Seyrtägen ein jeder dem Heil. Gotts Dienst, dessen er ohne das schuldig, beyzuwohnen desto mehr Ursach habe, als sollen auf alle, und jede Fest- Sonn- und Seyrtäg, auf welche sonst kein gestüfste Præsenz versällt, durch einen jeden zeitig - oder künftige Heller drey Schilling fünfsieben Pfennig von den Renten genommen, und inter presentes, und die jenen allein ausgetheilt werden, so an solchen Tagen dem Ambt der Heil. Mess von Anfang, oder doch vor Beschluss der ersten Collecken, bis zu des Priester Benediction inclusivè beywohnen, welches dann auch de presentibus allein so strikt zu verstehen, daß zu Erlangung solcher Præsentien, deme, so nicht, wie gemeldt, dem Ambr der 2. Mess beywohner, kein einzige Ursach, Schwachheit, genommene Erlaubnuß, oder was anderes, mit nichrem fürtragen, und die jene auch davon ausgeschlossen seyn sollen, so in des Stüffs Sachen, und Geschäftten zu thun haben. Cui proin statuto Capitulares conformare se debent, quippe juramento obstricti, quo se obstrin-gunt ad statuta Ecclesiæ suæ inviolabiliter observanda.

59. 3. Idipsum suadet ratio, ex qua introductus est usus distributionum quotidianarum; nam introducere sunt favore Cultus Divini in Ecclesiis conservandi, & augendi,

ut planum est ex c. un. de Cler. non resid. in 6. & notat ibid. Gloss. in princ.

consuetudo autem, quâ tolleretur usus distributionum quotidianarum aperte vergeret in diminutionem Cultus Divini; cum enim non pauci defacto sint, qui ne quidem distributionum lucrandarum spe ad Officia Divina in Choro frequentanda alliciuntur, quid fieret, si etiam illuc hoc tolleretur? Erit proinde consuetudo ista, distributiones quotidianas tollens, non habenda pro legitima consuetudine, sed potius pro corruptela, quæ proinde Præcepto per Tridentinum l. cit. & ipsa Ecclesiæ statuta introducto deroga-re non potest.

Verum ista non evincunt satis intentum propositum. Ad 1. monet

Layman l. 4. tract. 2. c. 7. n. 1. q. 2.

Constitutionem hanc Tridentini licet saluberrimam, non esse ubique in praxin de-ductam. Hinc

n. 1. cit. q. 1. cum Abbat. in c. 1. n. 1. de Cler. agrot.

ait, in distributionibus faciendis cujusque Ecclesiæ consuetudinem attendendam esse;

R. P. Schmalzgrueber Consilia.

quia possunt Canonici inter se statuere, vel consuetudine inducere de qualibet quantitate distributionum, & modo distribuendi, à jure tamen non reprobato. Non est autem modus à jure reprobatus, ut distributiones pro aliquibus tantum Divinis Officiis inter præsentes tribuantur, præsertim si aliunde, puta, per multam pecuniarum, negligentibus imposita prout (factū est in casu præsenti) cau-tum sit, ne negligentia in frequentandis Di-vinis Officiis increbrescat, & sic minuatur Cultus Divinus.

Ad 2 dum statuta l. cit. solum decernunt, ut ex iis, quæ ultra fructus, & pensiones, in Canonicos, & salaria in ceteros Ecclesiæ Ministros distribuenda supereant, diebus Dominicis, & Festis fiant certa distributiones, in Canonicos, qui his diebus Officiis Divinis adsunt, partiendo: cu-jus statuti vis nunc cessat, postquam per temporum injurias, & vi etiualium carita-tem reditus mensæ Capitularis sic diminu-ti sunt, ut ne quidem ad sustentationem congruam Canonicorum modò sufficient. Si fluenter adhuc reditus prout olim, in tanta quantitate, ut ultra dictas portiones, & salaria supereant aliquid, obligarer statutum istud, neque negligi à Canonicis pos-set, vi juramenti, ut dictum est, obstrictis ad statuta inviolabiliter observanda: & vi istorum statutorum nulla infirmitas, licen-tia, vel negotium occurrens excusaret, aut capacem redderet ad hujusmodi distri-butiones in absentia lucrandas.

Ad 3 tum lucrum distributionum quo-tidianarum non est unicus modus accuran-didilectiam Canonicorum in frequentan-dis Divinis Officiis; sed etiù, aut etiam magis acui potest istorum diligentia per mulctas abfentibus impositas: quod fit in casu præsenti l. fol. 39. statutorum, ubi in Festis Præpositi aut Decani decernitur, ut duo Canonici Chorum dirigant, Antiphonas, & Psalms incipient sub certa poena pecunaria 2. fol. 35. & 36. ubi similis mulcta, custodiæ applicanda, imponitur Hebdomadario, qui Missam Conventua-lem in summo Altari non celebrat per pro-priam negligentiam. 3. fol. 45. ubi negli-gentes Divina Officia in Festis principalioribus non tantum jacturâ distributionum, Officiis his respondentium, puniuntur, sed etiam certâ mulctâ pecuniarâ coercen-tur. Plures ejusmodi poenæ, & mulctæ pecu-niaræ in dictis statutis passim leguntur, ut proinde constet, per ea statuta, etiam sine distributionum adminiculo, satis cautum esse pro accuranda diligentia Canonicorum in Officiis Divinis.

DICO ergo ad hanc questionem 8. vam propositam, posse bona conscientia dissi-mulari, & omitti novam ordinationem distributionum, quæ olim fieri diebus Do-minicis, & Festis in Capitulares solebant, & pridem jam in desuetudinem abierunt.

(Rr)

61.

62.

63.

imo

1. mō quia Tridentinum c. 3. cit. statuens, ut pro his distributionibus ordinandis tertia pars fructuum cuilibet Canonico competentium, separetur, non est ubique receptum. 2. Quia cum DD. Canonici de facto non habeant portionem congruam statui suo, talis separatio fieri non facile potest. 3. Quia juxta statuta sumi ha distributiones debebant ex retentis in mensa Capitulari, quæ nulla adsunt. 4. Quia consuetudo distributiones has abrogavit. 5. Quia ad accurandam diligentiam Canonorum in Officiis Divinis aliunde sufficientibus cautelis per statuta hujus Ecclesie provisum est, ut adeò sine hujusmodi distributionibus finis earum, nempe augmentum, & conservatio Cultus Divini obtineri possit.

QUÆSTIO IX.

An stante tenuitate præbendarum possint alii reditus Ecclesia pro distributionibus applicari?

64. COncilium Tridentinum quidem cit. sess. 21.c. 3. de reform. vult, ut, ubi nullæ sunt distributiones quotidianæ, vel ita tenues, ut verisimiliter negligantur, tertia pars fructuum quorumcunque tam dignatum, quam Canonicatum &c. separetur, & in distributiones quotidianas convertatur, quæ inter omnes Divinis interessentes proportionaliter juxta divisionem Episcopi dividantur: de quibus distributionibus S. Congregatio Concilii censuit, Distributiones quotidianas, quæ accepta fuerunt in tertia parte fructuum alius Ecclesia, assignari debebe non duabus tantum Horis Canonicas, sed etiam reliquis omnibus aliis, quibus qui non interfuerit, distributionem amittit,

ut referunt Nicol. Garc. p. 3. de Benef. c.

2. n. 489. Ugolin. de Offic. Episc. c. 19.

§. 2. n. 4. Monet. p. 1. de distrib. quotid. q.

3. n. 1. Barbos. de Can. & dignit. c. 21.

n. 23. & 24.

65. Verum hoc S. Synodi Decretum non unam patitur limitationem; nam 1. tertia pars non potest deduci nisi ex Canonictibus, & aliis Beneficiis residentiam requirentibus in Cathedralibus, seu Collegiatis existentibus; ex aliis enim Beneficiis, quæ sunt extra Ecclesiam Cathedralem, vel Collegiatam, nulla pars fructuum detrahi potest, quæ distributionibus applicetur, nisi ipsa Beneficia essent incorporata præbendis Canonicalibus.

Garc. c. 2. cit. n. 473. cum seqq. Piasec. Prax. Episc. p. 2. c. 3. n. 7. §. de Distributionibus. Zerol. p. 1. V. distributiones quotidiana §. 2. Aloys. Riccius prax. r. for. Eccl. resol. 288. n. 3. §. de distributionibus. Barbos. c. 21. cit. n. 25.

2. Non comprehenduntur hoc Decreto

dignitates, quæ et si in Choro locum habent, nullas tamen habent distributiones quotidianas, nec sufficienes præbendas, vel fructus tenues, quæ retineri possunt cum Canonictibus, ubi est consuetudo, absque alia dispensatione, per c. licet de consuet. in 6. Garc. c. 2. cit. n. 483.

3. Item dignitates illæ, quæ habent quidem fructus sufficienes, sed proprios, & distinctos à mensa Capitulari.

Barbos. n. 25. cit.

4. Antequam detractio ista fiat, deducenda sunt prius pensiones & alia onera legitime imposita, quamdiu illa duraverint.

Barbos. l. cit n. 26.

In casu praesenti, ubi constat, portiones Canonorum esse ita tenues modò, ut de facto non præbeant congruam proportionatam statui, non appareat, quomodo ex his portionibus demi aliquid possit. Igitur aliunde accipi supplementum deberet, si reducenda essent distributiones, quæ hactenus in desuetudinem abierunt. Sed unde? puto, stante tenuitate proventuum præbendalium, & verificato supposito, quod ipsa Ecclesia habeat reditus superfluos, & admodum pingues, cum conuenienti Celsissimi Ordinarii, aliquæ pecunia pro his distributionibus ad supplementum congrue applicari possent ex ipsis Ecclesiæ istius reditibus; nam hi reditus aliæ applicari debent in causas pias. Nulla autem videtur esse causa magis pia, quam ut succurratur iis, qui in ipsa Culm Divinum promovent, quales sunt Canonici, qui Officiis Divinis adiungunt, eaque peragunt. Dux autem, cum consensu Celsissimi Ordinarii; nam sine hoc ex reditibus Ecclesiæ nihil sibi pro utilitate privata applicare possunt, cum authores sibi in causa propria esse nequeant.

QUÆSTIO X.

*An prædiare recens coempta possint
Mensa Capitulari uniri pro
supplemento congrua?*

SEQUITUR responsio ex modo dictis, nam 67. juxta ista supplementum congrue pro Canonice in remuneracionem interessentia, quam Officiis Divinis præstant, si aliunde istud haberi nequit, sumi potest ex reditibus Ecclesiæ. Non aurem appetet melior modus, quomodo, sine diminutione Bonorum immobiliarum, ad Ecclesiam pertinenter, suppleri defectus congrue possit, quam si Canones, Laudemia &c. ex curiis, prædiis rusticis, & aliis bonis immobiliaribus, ex separato Ecclesia Collegiatæ thesauro, per singularem industriam, & vigilantiam Capitularium noviter coemptis,

tis, vel deinceps coemendis ob venientes
(salvis tamen semper, & exceptis piis fundationibus soli Ecclesiae cum, vel sine one-
re obventuris) accipiuntur, & distributio-
num loco dividantur inter eos, qui Officiis
Divinis adiunguntur.

68. Ratio, qua honestetur ista acceptio, &
divisio, non una est; nam 1. sic satisfit De-
creto S. Synodi Trid. quæ assignari cit. self.
22. c. 3. voluit pro interessentia Divinis
Officiis distributiones in ea quantitate, ut
non facile contemnatur, sed alliceret pos-
sint ad frequentanda Divina officia. 2. Non
apparet, unde augere redditus mensæ
suae Capitularis, vel bona ejusmodi huic
incorporanda coemere possint, ex quorum
reditibus distributiones sumant, vel illas
augmentent. 3. Sic mensæ Capitulari fie-
ret aliqua compensatio pro claustralibus

ita nuncupatis, seu illis bonis, quibus so-
li Canonici olim fruebantur, nunc autem
per confirmationem statutorum fol. 64. &
75. mensæ Capitulari communi unita sunt,
sic tamen, ut ipsa Ecclesia triplicem præben-
dam ex iis habeat.

Verum ut num. 66. dixi, hoc absque Cel-
fissimi Ordinarii consensu fieri non debet,
nec potest, ne Capitulum, & Capitulares
autores fiant sibi in causa propria. Dein-
de necessarium est, ut verum sit, Canoni-
cos defacto non habere congruam pro sta-
tu suo; nam Ecclesia suis Ministris non te-
netur succurrere, nisi ubi de sufficientibus
reditibus his non est provisum. Unde
posito, quod jam haberent congruam,
procederet Decretum Tridentini & juxta
istud ex ista separari pars aliqua deberet, pro
distributionibus applicanda.

69.

CONSILIIUM XXVIII.

In causa collationis Beneficiariorum reservatorum
ex Indulto Pontificio.

SUMMARIUM.

1. *Facti species.*
 2. *Rationes dubitandi.*
 3. *Deciditur, subreptitiam esse Bullam, in qua non fit mentio indulti prioris, cui adversatur Bulla.*
 4. *Papa non præsumitur velle derogare Indultis suis, aut Concordatis Germania.*
 5. *Sub genere comprehensa censetur omnis species.*
 6. *Status controversia.*
 7. *Refertur Indultum Cardinalibus Episcopis dari solitum.*
 8. *Quæstiones discutienda.*
 9. *Rationes, qua videntur probare, quod Indultum conferendi Beneficia reservata, se solum extendat ad Beneficia, qua extra casum reservationis conferre potest Indultarius.*
 10. *Deciditur oppositum.*
 11. *Difficiliter probatur consuetudo immemoria-
lis, vi cuius Capitulo competit collatio Ben-
eficiariorum in omnibus mensibus privative ad Epis-
copum.*
 12. *Jus habituale conferendi Beneficia manet
apud Episcopum, licet exercitium competat alteri.*
13. *Metropolitanus vi Indulti Pontificii non ha-
bet jus ad conferenda Beneficia sua Provincia,
quod habet Episcopus Indultarius in sua Diocesi.*
 14. *Respondetur ad Argumenta opposita.*
 15. *seqq. Deciditur, Capitulo non suffragari
Indultum Episcopo datum circa Beneficia, quo-
rum collatio alias spectat ad Episcopum & Ca-
pitulum simul.*
 16. *25. Idem dicitur, si collatio pertinet ad E-
piscopum ratione præbenda incorporata mensa
Episcopali.*
 17. *Cardinalis Episcopus retinet Indultum, di-
misso etiam Episcopatu.*
 18. *Quæ competit Episcopo ratione præbendæ incorpo-
rata, censetur competitere ut E-
piscopo.*
 19. *seqq. Defenditur collatio in praesenti casu
a Cardinale Indultario facta.*
 20. *Pontifex non præsumitur uti velle suprema
sua potestate in conferendis Beneficiis.*
 21. *Princeps non censetur velle tollere jus quasi-
sum tertio.*

R. P. Schmalzgruber Consilia

FACTI

(Rr 2)